

**UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO
PRAHA**

magisterské kombinované studium
2010 – 2012

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Jana Forejtová

Penzijní připojištění a životní pojištění

Praha 2012

Vedoucí diplomové práce:

Doc. Jarmila Radová

JAN AMOS KOMENSKÝ UNIVERSITY PRAGUE

Master Combined (Part time) Studies
2010 - 2012

DIPLOMA THESIS

Jana Forejtová

Pension insurance and life insurance

Prague 2012

The Diploma Thesis Work Supervisor:

Doc. Jarmila Radová

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze, dne: .....

Jméno autorky: .....

Poděkování

Chtěla bych poděkovat vedoucí práce paní Doc. Jarmile Radové, za připomínky a odborné vedení. Dále pak děkuji svému konzultantovi panu Bc. Janu Flégrovi.

Anotace

Diplomová práce se zabývá pohledem na vývoj a hlavně dnešní problematiku v oblasti pojišťovnictví. Je zaměřena na cíle a funkčnost jednotlivých pojištění a připojištění, které budou nejlépe vyhovovat našim potřebám. Teoretické poznatky jsou využity v praktické části při porovnání jednotlivých nabídek pojišťoven. V závěru jsou pak uvedeny méně rozšířené produkty, které se v dnešní noci začínají rozvíjet a pro naše potřeby jsou výhodnější.

Klíčové pojmy

Penzijní připojištění, životní pojištění, kapitálové životní pojištění, investiční životní pojištění, rizikové životní pojištění, daňové zvýhodnění, příspěvky.

Annotation

This thesis deals with the view of development problems of today and especially in insurance. It focuses on the objectives and functionality of individual insurance and pensions, that will best suit our needs. Theoretical knowledge is used in the practical part, when comparing different offers of insurance companies. In conclusion, we present some less common products, which is in beginning to develop tonight and our needs are preferable.

Key words

Pension Insurance, life Insurance, capital life insurance, investment life insurance, term life insurance, tax advantages, contributions.

OBSAH

ÚVOD	9
TEORETICKÁ ČÁST	11
1. Historie penzijního připojištění	11
2. Penzijní připojištění	14
2.1 Založení.....	15
2.2 Penzijní plán.....	17
2.3 Smlouva	18
3. Příspěvky na penzijní připojištění	19
3.1 Státní příspěvek penzijního připojištění	20
4. Daňové zvýhodnění účastníků.....	22
4.1 Plátcem je fyzická osoba.....	22
4.2 Plátcem je třetí osoba.....	24
5. Druhy vyplácených penzí.....	25
6. Ukončení penzijního připojištění	27
7. Historie pojišťovnictví.....	30
7.1 Pojistná věda.....	30
7.2 Pojistné právo.....	31
7.3 Zdokonalování sítě pojišťoven na území Československa	33
7.4 Vývoj životního pojištění	34
8. Životní pojištění.....	39
8.1 Princip životního pojištění.....	39
8.2 Proč uzavřít životní pojištění.....	40
8.3 Jak vybrat dobré životní pojištění	42
9. Trh životního pojištění.....	44
9.1 Výhody životního pojištění	46
10. Druhy životních pojištění	49
10.1 Rizikové životní pojištění	49
10.2 Kapitálové životní pojištění	51
10.3 Investiční životní pojištění.....	53
10.4 životní pojištění pro děti.....	54
11. Daňové výhody	55
12. Převedení životního pojištění a jeho ukončení.....	57
12.1 Převedení životního pojištění	57
12.2 Ukončení životního pojištění.....	57
PRAKTICKÁ ČÁST	59

13. Penzijní připojištění.....	59
13.1 Změna penzijních fondů	61
13.1.1 Kapitálová přiměřenost.....	62
13.1.2 Nákladovost	62
13.1.3 Náklady příštích období.....	63
13.1.4 Historické výnosy	64
13.1.5 Nabídka služeb	64
14. Životní pojištění.....	65
14.1 Rizikové životní pojištění	65
14.2 Kapitálové životní pojištění	67
14.3 Investiční životní pojištění.....	68
14.4 Založení životního pojištění	70
14.5 Rozložení peněz do více produktů nebo-li diverzifikace portfolia	77
14.6 Zdanění výnosů jednotlivých produktů	78
ZÁVĚR.....	79
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	82
SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ	85
SEZNAM PŘÍLOH	86
PŘÍLOHY	I

ÚVOD

Budoucnost. Penze. Nejklíčovější slova v životě každého člověka. Jak nejlépe zabezpečit svou rodinu? Upřímně řečeno dnešní ekonomická situace přeje připraveným. Na našem trhu je mnoho produktů, které slibují zabezpečení rodiny v případě neschopnosti pracovat jednoho z rodičů. Můžeme však těmto produktům věřit? Jak si zvolit nejlepší produkt pro svou rodinu? A co penze? Jak se na ni připravit? A dá se na ni vůbec připravit?

Těmito a mnoha jinými otázkami se budu zabývat ve své diplomové práci zaměřené na prostředky, které by nám měli pomoci zkvalitnit si život a to nejen v penzi.

V první části své práce se zaměřím na penzijní připojištění, neboť v dnešní době musíme myslet na svůj život v penzi. Statistiky hovoří jasně. Zatímco dnes na jednoho důchodce pracují dva lidé, v době, kdy by naše generace měla jít do důchodu, bude tato situace přesně opačná. Tato vidina je opravdu alarmující a každého reálně uvažujícího člověka musí strašit pomyšlení, jak v penzi vyžije.

Mezi nejznámější prostředky, jak se zabezpečit na stáří, patří právě penzijní připojištění. Ve své práci se zaměřím na jeho historii, ve které se zmíním o nejdůležitějších milnících, díky kterým se toto pojištění dostalo do dnešní podoby.

Poté se zaměřím na to, co to vlastně penzijní připojištění je, jak vzniká, co to je penzijní plán, jak vypadá smlouva o penzijním připojištění a jaká je výše příspěvků na penzijní připojištění.

Také se zmíním o státním příspěvku na penzijní připojištění

a samozřejmě i o daňovém zvýhodnění, které vzniká nejen fyzické osobě, která si penzijní připojištění platí, ale zároveň i zaměstnavateli, který svým zaměstnancům na penzijní připojištění přispívá.

A jelikož penzijní připojištění připravuje člověka na lepší život v penzi, zmíním se i o penzi samotné. O druhých vyplácených penzích, které trochu více rozeberu. Nakonec v této kapitole neopomenu zmínit zánik penzijního připojištění.

V druhé části své práce se zaměřím na životní pojištění, které má za úkol zabezpečit rodinu v případě jakékoli nehody pojištěnce. Nejprve se zmíním o historii tohoto pojištění, ve které zmíním jen ty nejdůležitější informace. V další části odpovím na klíčové otázky. Proč si uzavřít životní pojištění? Jak si vůbec vybrat správné pojištění?

Po těchto klíčových otázkách se zaměřím na trh životního pojištění. Kolik je u nás pojišťoven a kolik jich vlastně takového pojištění nabízí. Jaké výhody má vůbec toto pojištění pro osobu, která jej uzavře a jaké všechny druhy tohoto pojištění na našem trhu existují.

I u tohoto pojištění nastává daňové zvýhodnění pro pojištěnce i pro zaměstnavatele, který pojištěnci na toto pojištění přispívá, a proto se o tomto zvýhodnění zmíním a o jeho podmínkách.

Ve své praktické části se zaměřím u těchto pojištění na konkrétní případy, které jsou dle mého nejdůležitější pro běžného občana, který o těchto pojištěních uvažuje.

TEORETICKÁ ČÁST

1. Historie penzijního připojištění

První zmínky o jisté formě penzijního připojištění se datují od konce 18. století, tedy ještě v období rakouské monarchie. Tento vývoj byl úzce spojen s průmyslovou revolucí, tedy dobou kdy se společnost začala více ekonomicky rozvíjet a začínala si uvědomovat potřeby svého zabezpečení.¹

„V období konce 18. století bylo uzákoněno penzijní zaopatření státních a následně i jiných veřejných zaměstnanců. V letech 1771 a 1781 byly v rakouské monarchii vydány dva předpisy, tzv. penzijní normály, zakládající nárok na penze pro vdovy a sirotky po zaměstnancích, kteří „věrně sloužili“, a druhý pro zaměstnance, kteří se alespoň po deseti letech uspokojivé služby stali neschopnými práce.“²

Nejlépe chráněni však byli vysocí úředníci a další hodnostáři. Po revoluci se začalo pojištění rozvíjet a zlepšovat. Nevýznamnějším milníkem v historii pojištění je doba, ve které byl v Německu kancléřem Bismarck. Jeho zákon o nemocenském pojištění byl příkladem pro ostatní země nejvíce pro Rakousko-Uhersko. V těchto zemích však trvalo mnohem déle, než zmíněný zákon prošel svým schválením.

Ve 20. století přichází doba novel a nových zákonů, které začali prosazovat přední českoslovenští poslanci. S novými zákony přišla i nová pravidla plnění.

„1. Invalidní a starobní pojištění tvořilo jednotný rizikový a finanční celek, který byl pouze organizačně spojen s jinak samostatným pojištěním nemocenským.

---

¹ *Historie penzijního připojištění*, dostupné z: http://www.cssz.cz/NR/rdonlyres/5572A3BE-22CD-46D3-A31F-2BA0076C1C63/0/publikace_80letSP.pdf citováno 15.2.2012

² *Historie penzijního připojištění*, dostupné z: http://www.cssz.cz/NR/rdonlyres/5572A3BE-22CD-46D3-A31F-2BA0076C1C63/0/publikace_80letSP.pdf citováno 15.2.2012

2. Z dělnického invalidního a starobního pojištění se poskytovaly jednak důchody jako dávky se opětujícím, jednak dávky jednorázové. Vedle dávek nárokových (obligatorních) byly některé dávky pouze dobrovolné (fakultativní). Základními dávkami byl důchod invalidní, který byl podmíněn ztrátou výdělečné schopnosti, jež odrážela více než dvě třetiny, a dále důchod starobní. Náležel pojištěnci po dovršení 65. roku věku, opustil-li zaměstnání nebo klesl-li jeho výdělek alespoň na polovinu mzdy zdravého zaměstnance. Pro pozůstalé byl zaveden důchod vdovský a sirotčí. Z dávek jednorázových se poskytovalo odbytné, které za určitých okolností náleželo pozůstalým po pojištěnci nebo důchodci.

Nárok na důchod vznikl po uplynutí určité doby v pojištění (tzv. čekací doba), jež činila 150 příspěvkových týdnů. Další podmínkou vzniku nároku na dávku bylo, aby pojistný případ (invalidita, dovršení předepsaného věku, úmrtí) nastal za trvání pojištění nebo alespoň v tzv. ochranné lhůtě, jež činila jeden rok po zániku pojištění.

Pokud jde o výši důchodů v dělnickém pojištění, minimální důchod činil po tříletém pojištění 1 130 korun ročně. Nedosahoval tedy ani 95 korun měsíčně, a po 10 až 20 letech se pohyboval od 1 800 do 2 400 korun ročně, tj. od 150 do 200 korun měsíčně. Nejvyšší invalidní a starobní důchod činil 5 400 korun ročně, tj. 450 korun měsíčně. Tohoto důchodu mohl dosáhnout pojištěnec, jestliže byl nepřetržitě 50 let pojištěn v nejvyšší mzdové třídě a v každém roce alespoň 50 týdnů. Prakticky tedy tohoto důchodu nemohl dosáhnout nikdo.

3. Kromě peněžitých dávek zavedl zákon jako fakultativní dávku léčebnou péči. Jejím úkolem bylo odvrátit nebo odsunout hrozící invaliditu v případech, kde už nastala.

4. Byly omezeny některé dávky nemocenského pojištění. Místo třídní relativní karence byla zavedena absolutní karence,

takže nemocenské náleželo až od čtvrtého dne pracovní neschopnosti.³

Pojistné bylo v této době hrazeno jak samotným pojištěncem, tak jeho zaměstnavatelem. Zpravidla tyto platby probíhaly půl na půl. Nárok na důchod vznikl stejně pro muže i pro ženy a to věku 65 let.

V první chvíli se kontrolou důchodových pojištění zabýval státní úřad sociálního zabezpečení. Jelikož se ale tento úřad zabýval více obory, vznikl úřad důchodového zabezpečení v Praze.

V dnešní době se dohledem nad penzijními fondy zabývá Ministerstvo financí. Dalším orgánem, který musí vykonávat dohled v této oblasti pojišťovnictví je Komise pro cenné papíry.

---

³Historie penzijního připojištění, dostupné z:
http://www.cssz.cz/NR/rdonlyres/5572A3BE-22CD-46D3-A31F-2BA0076C1C63/0/publikace_80letSP.pdf citováno 16.2.2012

2. Penzijní připojištění

Jedná se o finanční prostředky určené pro budoucí penzi. Tento druh spoření je obzvláště výhodný, neboť v současné době je podporovaný státem formou státních příspěvků. Díky tomu se neustále zvyšuje hodnota naspořených prostředků. Penzijní připojištění je upraveno zákonem č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem v platném znění.

Hlavním důvodem proč využíváme možnosti penzijního připojištění je, že výše starobního důchodu je závislá na prosperování státu. V současné době, kdy dochází ke stálému snižování státních důchodů, a již nyní sotva pokrývá naše potřeby v důchodovém věku, bude penzijního připojištění stále více zapotřebí. Výhodou penzijního připojištění je, že výši svých vložených prostředků si jako klienti určujeme sami, podle svých potřeb a možností.

V první řadě je tento druh připojištění prvotně určen k riziku dožití, ale v dnešní době již obvykle obsahuje i výplatu plnění v případě smrti či invalidity.⁴

„Penzijní fondy mohou fungovat jako:

- a) Penzijní fondy založené na zaměstnaneckém principu (penzijní fond je zřizován a spravován zaměstnavatelem)
- b) Penzijní fondy založené na občanském principu (penzijní připojištění funguje nezávisle na zaměstnaneckém poměru účastníka).

Uplatňují se dva základní typy penzijního připojištění:

- 1) Systém s definovanou dávkou tzn., že při zřizování penzijního připojištění je stanovena pevná dávka, kterou bude účastník penzijního připojištění pobírat. Od výše dávky odvozuje

---

⁴ DUCHÁČKOVÁ, Eva. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. Vydání 1. Praha Ekopress s.r.o., 2003. ISBN: 80-86119-67-X, s. 112

potom penzijní fond výši příspěvku, kterou bude účastník penzijního připojištění platit.

2) Systém s definovaným příspěvkem tzn., že je stanoven příspěvek, který bude účastník penzijního připojištění platit a z něho potom vyplývá možnost výše dávky, kterou bude pobírat.“⁵

„Výhody penzijního připojištění:

- Zajištění stáří
- Státní podpora k příspěvkům 500 Kč měsíčně
- Daňové úlevy pro platbu nad 500 Kč měsíčně až do výše 1500 Kč měsíčně
- Příjem od zaměstnavatele ve formě příspěvku na penzijní připojištění je osvobozený od daně do výše max. 24 000 Kč ročně.
- Po 15 letech je možno vybrat ½ naspořené částky i s úroky a dotací = tzv. „výsluhová penze“
- Možnost změny placení příspěvků dle momentální finanční situace klienta

Nevýhody penzijního připojištění:

- Dlouhodobé spoření až do 60 let
- K penězům se lze dostat nejdříve po 15 letech
- Při výpovědi dostane střadatel odkupné ve výši vložených příspěvků bez státní podpory“⁶

2.1 Založení

„Penzijní připojištění vzniká na základě smlouvy mezi fyzickou osobou a penzijním fondem.“⁷ Penzijní připojištění si může zřídit každá

---

⁵ DUCHÁČKOVÁ, Eva. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. Vydání 1. Praha Ekopress s.r.o., 2003. ISBN: 80-86119-67-X, s. 113

⁶ Interní materiály

osoba starší 18 let s trvalým pobytem na území ČR. Tato smlouva musí být uzavřena mezi klientem a penzijním fondem písemnou formou.

Účastníkem může být také fyzická osoba starší 18 let s bydlištěm na území jiného členského státu Evropské unie, pokud je účastna důchodového pojištění nebo je poživatelem důchodu z českého důchodového pojištění nebo veřejného zdravotního pojištění v České republice. Toto ustanovení nabylo účinnosti dnem vstupu smlouvy o přistoupení České republiky k Evropské unii v platnost, tedy k 1. květnu 2004.⁸

K tomu, aby mohlo penzijní připojištění vzniknout, je zapotřebí splnění tří podmínek:

- fyzická osoba musí splňovat podmínky pro to, aby mohla být účastníkem,
- fyzická osoba musí buď s vybraným penzijním fondem, nebo s osobou oprávněnou ke zprostředkování smluv o penzijním připojištění uzavřít smlouvu. Před uzavřením smlouvy však musí být budoucí účastník seznámen se statutem a penzijním plánem vybraného penzijního fondu,
- je stanoveno datum vzniku penzijního připojištění.⁹

V penzijním připojištění je uveden jakýkoliv zákaz diskriminace. Ať by se týkal pohlaví, rasy, či víry a náboženství. Za diskriminaci se v tomto oboru nepovažuje zohlednění pohlaví, určené pro výpočet výše penze, jež je, uvedeno v úmrtnostních tabulkách.

Před každou podepsanou smlouvou musí být účastník seznámen hlavně s penzijním plánem.

---

⁷ *Co je to penzijní připojištění*, dostupné z: <http://www.finance.cz/duchody-a-penze/informace/penzijni-pripojisti/co-je-to/> citováno 24.9.2011

⁸ *Kdy se připojit*, dostupné z: <http://www.finance.cz/duchody-a-penze/informace/penzijni-pripojisti/kdo-a-kdy-se-pripojiti/> citováno 24.9.2011

⁹ ŠULC, Jaroslav, ILLETŠKO, Petr. *Penzijní připojištění*. Vydání 1. Praha Grada Publishing s.r.o., 2000. ISBN: 80-7169-979-9, s. 38

2.2 Penzijní plán

Tento plán je součástí každé smlouvy o penzijním připojištění, v jeho obsahu jsou konkrétně ustanovena obecná ustanovení podle zákona, zejména ty, které se týkají dávek.

„Penzijní plán stanovuje:

- druhy penzí a ostatních dávek penzijního připojištění,
- podmínky nároku na dávky penzijního připojištění a jejich výplatu,
- způsob výpočtu dávek poskytovaných z penzijního připojištění,
- důvody vypovězení penzijního připojištění,
- výši příspěvků účastníků na penzijní připojištění
- podmínky odkladu nebo přerušení placení příspěvků a změny výše příspěvků,
- pravidla a způsob placení příspěvků a postup při neplacení
  - a opožděném nebo nesprávném placení příspěvků,
- podmínky převzetí peněžních prostředků z penzijního připojištění u jiného penzijního fondu a úpravu nároků na základě tohoto převzetí,
- zásady, podle kterých se účastníci včetně příjemců penzí podílejí na výnosech hospodaření penzijního fondu.“¹⁰

Při jakékoliv změně penzijního plánu, je nám penzijní fond povinen tuto skutečnost neprodleně ohlásit, a to písemně. Tyto změny se většinou týkají našich nároků a dávek penzijního připojištění.

---

¹⁰ DUCHÁČKOVÁ, Eva. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. Vydání 1. Praha Ekopress s.r.o., 2003. ISBN: 80-86119-67-X, s. 115

2.3 Smlouva

Je hlavním písemným dokumentem dokládajícím založení penzijního připojištění mezi účastníkem a penzijním fondem.

Hlavní náležitosti této smlouvy jsou

„1. Smlouvou se Fond zavazuje poskytovat účastníkům dávky za podmínek, ve výši a způsobem stanoveným penzijním plánem a smlouvou a účastník se zavazuje platit Fondu příspěvky za podmínek, ve výši a způsobem stanoveným penzijním plánem a smlouvou. Součástí smlouvy je penzijní plán, na který se smlouva odvolává a který je k ní připojen.

2. Ve smlouvě se vždy sjednává poskytování starobní penze. Účastník a Fond se mohou ve smlouvě dohodnout na poskytování dalších penzí - penze invalidní, penze výsluhové nebo penze pozůstalostní.

3. Návrh na uzavření smlouvy podává budoucí účastník na Fondem předepsaném formuláři. Smlouva je uzavřena písemným přijetím návrhu smlouvy Fondem.

4. Penzijní připojištění vzniká dnem stanoveným ve smlouvě.

5. Další smlouvu lze uzavřít pokud:

- a) dříve vzniklé penzijní připojištění zaniklo, nebo
- b) dříve vzniklé penzijní připojištění bylo přerušeno, nebo
- c) účastník, kterému vznikl narok na dávky, požádal o výplatu dávky; další smlouvu lze uzavřít nejdříve k prvnímu dni kalendářního měsíce následujícího po doručení písemné žádosti o výplatu dávky penzijnímu fondu.“¹¹

---

¹¹ *Penzijní plán*, dostupné z:

http://www.csobpf.cz/WebCsob/Stabilita/Profil/Penzijni_plan_statut_Stabilita.pdf

citováno 15.2..2012

3. Příspěvky na penzijní připojištění

Příspěvky na penzijní připojištění mohou být placeny ze dvou složek, a to námi samotnými nebo třetí osobou. Do pojmu třetí osoby jsou započítáni zaměstnavatelé, rodiče, příbuzní či další osoby. Při placení příspěvků od třetí osoby jsme povinni tuto skutečnost oznámit předem příslušnému penzijnímu fondu.

Výše příspěvků na penzijní připojištění je stanovena minimální částkou 100 Kč. Tato částka je stanovena jako minimální jelikož již zakládá nárok na státní příspěvek. Tento příspěvek je stanovený na každý kalendářní měsíc. Maximální výše příspěvku účastníka není omezena a záleží jen na finančních možnostech, které máme.

Finanční příspěvky musí být zaplacený do konce kalendářního měsíce, na který je příspěvek placený. Příspěvek je považován za zaplacený jen v případě, že byl připsán na účet fondu včas. Je možné zažádat si o placení na delší dobu. V tomto případě se příspěvek platí do konce prvního měsíce tohoto daného období.

Každý z nás má právo změnit výši svých příspěvků. Podmínkou pro změnu výše příspěvků je písemné oznámení této skutečnosti příslušnému penzijnímu fondu. Lhůta pro změnu je většinou uvedena v penzijním pánu. Nesmí však nikdy být delší než tři měsíce.

Na základě písemné žádosti smíme zažádat také o odložení splátek nebo o přerušení placení.¹²

---

¹² Příspěvky, dostupné z: <http://www.finance.cz/duchody-a-penze/informace/penzijni-prijizsteni/prispevky/> citováno 15.2.2012

3.1 Státní příspěvek penzijního připojištění

K penzijnímu připojištění se vztahuje i státní příspěvek, který nám stát poskytuje ze státního rozpočtu. Výše státního rozpočtu se odvíjí od výše příspěvku, které si vkládáme. Toto zhodnocení ukazuje následující tabulka:

Tabulka 1: Státní příspěvek

Měsíční platba	Státní příspěvek
100 - 199	50 Kč + 40 % z částky nad 100 Kč
200 - 299	90 Kč + 30 % z částky nad 200 Kč
300 - 399	120 Kč + 20 % z částky nad 300 Kč
400 - 499	140 Kč + 10 % z částky nad 400 Kč
500 a více	150 Kč

zdroj: <http://www.finance.cz/duchody-a-penze/informace/penzijni-pripojisti/statni-prispevek/>

Z tabulky tedy vyplývá, že nad hranici 500Kč se státní příspěvek již nezvyšuje. Je zřejmé, že v navyšování státního příspěvku nejde o přímou úměrnost, a proto je pro rozumné poměřovat i relativní poměr mezi svým příspěvkem a příspěvkem, který nám k němu poskytne stát.

Vezmeme-li v úvahu první stokorunovou platbu, činí příspěvek státu celých 50%. Ovšem při každé vyšší částce výše státního příspěvku na penzijní připojištění klesá. Při platbě pětiset korun činí státní příspěvek již jen 30%.

Jak jsem se již zmiňovala, výše příspěvku není nijak omezena, ale v poměru se státním příspěvkem, který se po částce 500 Kč již nezvyšuje je relativní výnos stále nižší úměrně se zvyšující se částkou příspěvku. Nelze však říci, že bychom jako účastníci penzijního

připojištění přišli o všechny své výhody, neboť v tuto chvíli nastupuje na scénu další forma státních podpor a tou jsou daňové úlevy.¹³

Pokud si platíme příspěvek na penzijní připojištění na dobu delší než jeden kalendářní měsíc pak je výše státního příspěvku stanovena podle průměrné částky připadající na jeden kalendářní měsíc v daném období.¹⁴

---

¹³ ŠULC, Jaroslav, ILLETŠKO, Petr. *Penzijní připojištění*. Vydání 1. Praha Grada Publishing s.r.o.,2000. ISBN: 80-7169-979-9, s. 54-57

¹⁴ *Příspěvky*, dostupné z: <http://www.finance.cz/duchody-a-penze/informace/penzijni-prijisteni/statni-prispevek/> citováno 15.2.2012

4. Daňové zvýhodnění účastníků

Daňové zvýhodnění penzijního připojištění se může vztahovat jak k fyzické osobě, která je sama plátcem příspěvků, tak i pro třetí osoby, což může být kdokoliv z příbuzenstva nebo i zaměstnavatel. A to jak v jeho plné výši nebo v případě nějaké poměrné částky.

4.1 Plátcem je fyzická osoba

Daňové úlevy penzijního připojištění definuje zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu.

„Od základu daně ve zdaňovacím období lze odečíst platbu příspěvků poplatníkem na penzijní připojištění se státním příspěvkem podle smlouvy o penzijním připojištění se státním příspěvkem uzavřené mezi poplatníkem a penzijním fondem. Částka, kterou lze takto odečíst, se rovná úhrnu příspěvků zaplacených na penzijní připojištění se státním příspěvkem poplatníkem ve zdaňovacím období sníženému o 6000 Kč. Maximální částka, kterou lze takto odečíst za zdaňovací období, činí 12 000Kč.“¹⁵

„Pokud poplatníkovi jeho penzijní připojištění se státním příspěvkem, penzijní pojištění nebo doplňkové penzijní spoření zaniklo bez nároku na penzi, jednorázové vyrovnání nebo jednorázové plnění z penzijního pojištění a současně bylo poplatníkovi vyplaceno odbytné nebo jiné plnění související se zánikem penzijního pojištění, nárok na uplatnění odpočtu nezdánitelné části základu daně zaniká a příjemem podle § 10 ve zdaňovacím období, ve kterém k tomuto zániku došlo, jsou částky, o které byl poplatníkovi v příslušných letech z důvodu zaplacených příspěvků na jeho penzijní připojištění se státním

---

¹⁵ ŠULC, Jaroslav, ILLETŠKO, Petr. *Penzijní připojištění*. Vydání 1. Praha Grada Publishing s.r.o.,2000. ISBN: 80-7169-979-9, s. 62

příspěvkem nebo penzijní pojištění nebo doplňkové penzijní spoření základ daně snížen.“¹⁶

Zákon již neurčuje, zda musíme nebo nemusíme jako účastníci smlouvy s penzijním fondem tyto daňové výhody využít. Vše závisí pouze na vlastním uvážení. To jak se rozhodneme, může také do jisté míry záviset na našich příjmech, neboť využití této daňové úlevy je pro nás nejvýhodnější v případě, že nám na penzijní připojištění jde každý rok 18 000Kč. V tomto případě totiž plně využíváme všech státem nabízených podpor.

K tomu, abychom mohli jako účastníci penzijního připojištění využít státní podporu ve formě daňových úlev je také možné, vložit náležité finanční prostředky jednorázově před koncem roku. Tuto skutečnost je, ale nutné předem oznámit příslušnému penzijnímu fondu. V opačném případě by se jednalo v určitém smyslu o porušení smlouvy mezi námi a penzijním fondem.¹⁷

„Penzijní připojištění se tak stalo pro běžného občana díky kombinaci státního příspěvku a daňových úlev nejspíše dlouhodobě nejvýhodnější a nejdostupnější formou investování vlastních peněz. Není divu, že získalo takovou oblibu. Zatímco efekt státního příspěvku účastník ocení až po mnoha letech spoření na penzijním připojištění, neboť ho bude inkasovat až v okamžiku výplaty penze, efekty daňových úlev se dostávají každoročně a tudíž prakticky po celou dobu trvání připojištění. Další argument, který by neměli přehlédnout zejména ti mladší.“¹⁸

---

¹⁶ *Daňové výhody*, dostupné z:

<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/dprij/cast1.aspx> citováno 15.2.2012

¹⁷ ŠULC, Jaroslav, ILLETŠKO, Petr. *Penzijní připojištění*. Vydání 1. Praha Grada Publishing s.r.o.,2000. ISBN: 80-7169-979-9, s. 62-66

¹⁸ ŠULC, Jaroslav, ILLETŠKO, Petr. *Penzijní připojištění*. Vydání 1. Praha Grada Publishing s.r.o.,2000. ISBN: 80-7169-979-9, s. 67

4.2 Plátcem je třetí osoba

Pro zaměstnavatele je placení penzijního připojištění svým zaměstnancům velice výhodné. Nejen, že je to pro ně nejlevnější forma jak zvýšit finanční ohodnocení svým zaměstnancům, ale ještě díky tomu mají další úlevy na daních.

Zde ovšem musí být splněno také několik podmínek a to tak, že stávající skutečnost musí být zanesena ve smlouvě s penzijním fondem, dále je pak velmi důležité, že platba musí být placena nezprostředkovaně na účet penzijního fondu.

K tomu, aby mohl zaměstnavatel svůj příspěvek na zaměstnancovo penzijní připojištění uvést, jako daňově uznatelný náklad, musí tento příspěvek mít výši jen 3% vyměřovacího základu zaměstnance.

V případě, že zaměstnavatel výše zmíněná 3% přesáhne, vše co je nad ně, se pro něj stává daňově neuznatelným výdajem. Výhodou i přesto je, že se tato výše nezapočítává do sociálního ani zdravotního pojištění až do výše 24 000Kč ročně.¹⁹

Pro zaměstnavatele je to tedy výhodné jelikož, kdyby zaměstnanci přidal finanční ohodnocení v podobě jakýchkoliv prémie, musel by je uvést pro zdravotní a sociální pojištění.

---

¹⁹ ŠULC, Jaroslav, ILLETŠKO, Petr. *Penzijní připojištění*. Vydání 1. Praha Grada Publishing s.r.o.,2000. ISBN: 80-7169-979-9, s. 74-79

5. Druhy vyplácených penzí

V případě, že jsme účastníky penzijního připojištění může nám být penze vyplácena v několika podobách:

- starobní penze
- invalidní penze
- výsluhová penze
- pozůstalostní penze

Penze je pak vyplácena v pravidelných měsíčních dávkách.

V případě, že nemáme nárok na penzi, nebo ji z jakéhokoliv důvodu odmítneme, můžeme si zvolit ze dvou způsobů finančního vyrovnání, a to:

- odbytné
- jednorázové vyrovnání

Starobní penze

K nároku na získání starobní penze je nutné splnění následujících podmínek:

- musíme být pojištěni a pravidelně platit příspěvky po dobu minimálně 60 měsíců (penzijní plán si může stanovit tuto dobu delší. Nesmí však přesáhnout dobu 10 let).
- musíme dosáhnout věku 60 let, nebo získat starobní důchod

Starobní penze je pak vyplácena, tak jak je stanoveno v penzijním plánu jednotlivých pojišťoven. Většina pojišťoven nabízí doživotní penzi nebo doživotní penzi se zaručenou dobou výplaty.

Invalidní penze

Způsob jakým je penze vyplácena určuje penzijní plán.

I zde je nutno splnit několik podmínek pro výplatu penze. Nárok na penzi máme v případě, že:

- jsme, spořili pravidelně alespoň 3 roky
- nám byl přiznán plný invalidní důchod

Výsluhová penze

Jedná se o doplňkové pojištění k hlavní složce, kterou je starobní penze. Pro dosažení výsluhové penze je zapotřebí, abychom spořili alespoň po dobu 15 let. Výsluhová penze pak umožňuje vybrat část spoření ještě před vznikem nároku na starobní penzi.

Pozůstalostní penze

Tento druh penze je vyplácen pouze v případě našeho úmrtí. Dávky jsou pak vypláceny osobám, které jsou určeny ve smlouvě. Pro tento druh plnění musí být splněna podmínka spoření po dobu minimálně 3 let.²⁰

Odbytné

„Odbytné náleží účastníkovi, který platil příspěvky alespoň 12 měsíců, nevznikl mu nárok na penzi a rozhodl se zcela ukončit penzijní připojištění. Nárok na odbytné mají dále oprávněné osoby (nebo dědici) určené ve smlouvě v případě, že účastník zemřel, aniž by získal penzi a nevznikl nárok na pozůstalostní penzi. Součástí odbytného není státní příspěvek ani výnos ze státního příspěvku, které se vrací do státního rozpočtu.“²¹

Jednorázové vyrovnání

Podmínkou pro získání jednorázového vyrovnání je vznik nároku na starobní penzi. Tento druh jak již sám název napovídá, umožňuje vybrání naspořených finančních prostředků najednou.²²

²⁰ *Druhy penzí*, dostupné z: <http://www.mesec.cz/pojisteni/penzijni-pripojisteni/pruvodce/druhy-vyplaceny-penzi/> citováno 17. 2.2012

²¹ *Druhy penzí*, dostupné z: <http://www.mesec.cz/pojisteni/penzijni-pripojisteni/pruvodce/druhy-vyplaceny-penzi/> citováno 17. 2.2012

6. Ukončení penzijního připojištění

Penzijní pojištění zaniká dnem:

- ukončení výplaty poslední penze,
- výplaty jednorázového vyrovnání místo poslední penze,
- na kterém jsme se s penzijním fondem písemně dohodli,
- ke kterému bylo penzijní připojištění vypovězeno,
- výplaty odbytného při zániku penzijního fondu,
- ukončení našeho trvalého pobytu na území ČR,
- ztráty bydliště na území členského státu EU nebo ukončení účasti v důchodovém pojištění nebo ve veřejném zdravotním pojištění
- úmrtím.

Výpověď ze strany účastníka

Všichni, kteří se účastníme penzijního připojištění, máme právo kdykoliv smlouvu vypovědět. Tato výpověď musí být penzijnímu fondu zaslána písemně. Lhůty pro výpověď se mohou u jednotlivých penzijních fondů lišit. Tyto lhůty jsou ustanoveny v penzijních plánech, proto pokud chceme smlouvu vypovědět, je dobré vědět, jak dlouhou výpovědní dobu budeme muset dodržet.

Výpovědní doba většinou začíná prvním dnem následujícího kalendářního měsíce, po měsíci, kdy byla výpověď doručena penzijnímu fondu. Výpovědní doba, kterou tedy určuje penzijní plán, nesmí být nikdy delší než dva měsíce.

Penzijní fond je povinen zaslat vyrozumění o přijetí a schválení žádosti o ukončení penzijního připojištění do 30 dnů. V tomto

---

²² *Druhy penzí*, dostupné z: <http://www.mesec.cz/pojisteni/penzijni-pripojisteni/pruvodce/druhy-vyplaceny-penzi/> citováno 17. 2.2012

vyrozumění je rovněž sděleno datum ukončení penzijního připojištění.

23

Výpověď ze strany penzijního fondu

„Analogicky může postupovat i druhá strana, tj. penzijní fond, ovšem jen za přesně stanovených podmínek. Ten může smlouvu o penzijním připojištění písemně vypovědět, to pouze tomu účastníkovi:

- který po dobu alespoň šesti kalendářních měsíců, popřípadě delší dobu stanovenou penzijním plánem neplatil příspěvky, nebo který nesplnil jinou povinnost vyplývající z penzijního plánu, s nímž tento plán spojuje možnost výpovědi, byl-li účastník nejméně jeden měsíc před vypovězením jeho penzijního připojištění na možnost výpovědi písemně upozorněn,
- který při uzavírání smlouvy uvedl nepravdivé údaje mající vliv na nárok na poskytování státního příspěvku nebo na dávky penzijního připojištění nebo který zatajil skutečnosti, které jsou rozhodné pro uzavření smlouvy,
- který nesplňuje podmínky být účastníkem stanovené tímto zákonem²⁴
- nesplníme-li podmínky, které nám ukládá příslušný penzijní plán²⁵

V případě, kdy byly splněny podmínky pro vznik nároku na penzi, stanovenou v penzijním plánu, nemá penzijní fond již právo vypovědět smlouvu. Tato podmínka platí i v případě, že bychom dosáhli právního nároku na penzi ve výpovědní době.²⁶

---

²³ *Ukončení smlouvy*, dostupné z: <http://www.finance.cz/duchody-a-davky/penzijni-pripojisti/abeceda-penzijniho-pripojisti/prevod-preruseri-a-ukonceni-smlouvy-o-penzijnim-pripojisti/> citováno 17.2.2012

²⁴ ŠULC, Jaroslav, ILLETŠKO, Petr. *Penzijní připojištění*. Vydání 1. Praha Grada Publishing s.r.o.,2000. ISBN: 80-7169-979-9, s. 37

²⁵ *Ukončení smlouvy*, dostupné z: <http://www.finance.cz/duchody-a-davky/penzijni-pripojisti/abeceda-penzijniho-pripojisti/prevod-preruseri-a-ukonceni-smlouvy-o-penzijnim-pripojisti/> citováno 17.2.2012

²⁶ ŠULC, Jaroslav, ILLETŠKO, Petr. *Penzijní připojištění*. Vydání 1. Praha Grada Publishing s.r.o.,2000. ISBN: 80-7169-979-9 s. 37

Úmrtí účastníka

„Co s penězi na účtu, když zemře účastník, kterému ještě nebyla ani vyplácena penze, ani nevznikl nárok na odbytné, ani na pozůstalostní penzi? Tyto peníze se stávají předmětem dědictví – ovšem jen tehdy, pokud jsou dědici.“²⁷

---

²⁷ ŠULC, Jaroslav, ILLETŠKO, Petr. *Penzijní připojištění*. Vydání 1. Praha Grada Publishing s.r.o.,2000. ISBN: 80-7169-979-9, s. 37

7. Historie pojišťovnictví

Zánikem Rakouska-Uherska se zásadně nezměnila sociální struktura obyvatel tzv. „nástupnických států“, tedy ani Československa. Došlo jen k posunu politického významu a rozsahu vlastnictví jednotlivých sociálních skupin podle nového národnostního uspořádání.

V Československu posílili své hospodářské a politické pozice především představitelé českého kapitálu a v mnohem menší míře i kapitálu slovenského. Především finanční, průmysloví, zemědělští a jiní podnikatelé pocítovali výraznou potřebu osobního pojištění, především jeho nejdůležitějšího odvětví (druhu) – pojištění pro případ smrti.

Pokud jde o vlastnické vztahy – a tedy o pojištění majetku a odpovědnosti za škody – v prvních poválečných letech vzrostla potřeba dopravního pojištění, jednak dočasně jako důsledek poválečných dodávek zboží do válek a hospodářským chaosem postiženého středoevropského prostoru, jednak trvale v souvislosti s rostoucím zahraničním obchodem Československé republiky. Z „klasických“ druhů pojištění majetku svou potřebnost prokazovalo požádání pojištění. Hospodářský rozvoj si pak postupně vynucoval zavádění nových druhů pojištění.“²⁸

7.1 Pojistná věda

Veškerá činnost pojišťoven byla založená na pojistné vědě, jejíž hlavní součástí je pojistná matematika, a dále sem spadají statistika aplikovaná na činnost pojišťoven a nakonec i pojistná technika.

Byla to právě ona pojistná technika, která rozdělila teoretiky v oblasti pojišťovnictví na dva tábory. Jedni tvrdili, že pojistná technika

---

²⁸ MARVAN, Miroslav, CHALOUPECKÝ, Josef. *Dějiny pojišťovnictví v Československu 2. Díl*. Vydání 1. Bratislava Alfa Konti s.r.o., 1993. ISBN: 80-88739-01-2, s. 28

patří do pojistné vědy, ale pouze v užším slova smyslu. Tím byly myšleny pouze teoretické poznatky pojistné matematiky.

Druhý tábor však prosazoval pojistnou vědu v širším slova smyslu. Chtěli tedy do pojistné vědy obsáhnout všechny vědní disciplíny, které se nějakým způsobem dotýkaly matematických, statistických, finančních, národohospodářských, právních a dalších poznatků a které by mohly být použité pro provozování všech druhů pojištění.²⁹

7.2 Pojistné právo

Po roce 1918, kdy se Československo osamostatnilo, stále zůstal základní právní formou pojišťovací regulativ. Ten se skládá z pěti částí.

První část je zaměřena na podmínky při založení pojišťoven. Ty směly být založeny pouze jako akciové společnosti. V roce 1920 vydává vláda dvě nová vládní nařízení, kterými první část pojišťovacího regulativu doplňuje.

První vládní nařízení bylo zaměřeno na zakládání pojišťoven a jejich poboček. Od roku 1920 je to tedy možné pouze se státním souhlasem.

Druhé vládní nařízení pak umožnilo pojišťovnám, které se specializovaly na životní pojištění rozšířit si svou působnost i na ostatní druhy pojistných produktů. Jedinou podmínkou, kterou pak pojišťovny musely dodržet, bylo vedení životních fondů na samostatných účtech. Díky tomuto nařízení se většina pojišťoven stala pojišťovnami smíšenými.

---

²⁹ MARVAN, Miroslav, CHALOUPECKÝ, Josef. *Dějiny pojišťovnictví v Československu 2. Díl*. Vydání 1. Bratislava Alfa Konti s.r.o., 1993. ISBN: 80-88739-01-2, s. 28-30

Další část pojistného regulativu si pak určovala všechny náležitosti, které musely pojišťovny uvádět do svých stanov.³⁰

Třetí část „upravovala hospodaření pojišťoven, které podléhaly státnímu dozoru. Tato část upravovala také vytváření pojistných rezerv, především v životním, ale i v dopravním a požárním pojištění, dále ukládání kapitálu, způsob provádění účetních závěrek a obsah zprávy o činnosti, které musely být uveřejňovány v novinách.“³¹

Část čtvrtá se zabývá především kontrolou hospodaření pojišťoven. Tato kontrola je pak vedena pomocí auditů. V tomto oddílu jsou také zanesena ustanovení týkající se obchodních zástupců pojišťoven.

Poslední část pak byla jakýmsi dodatkem celého pojistného regulativu a upravovala vzájemné vztahy menších pojišťovacích spolků.³²

---

³⁰ MARVAN, Miroslav, CHALOUPECKÝ, Josef. Dějiny pojišřovnictví v Československu 2. Díl. Vydání 1. Bratislava Alfa Konti s.r.o., 1993. ISBN: 80-88739-01-2, s. 30-32

³¹ Tamtéž s.. 32

³² Tamtéž s. 30-32

7.3 Zdokonalování sítě pojišťoven na území Československa

Rozdílná situace z pohledu pojišťovnictví se projevila v západní a ve východní části Československa. Ve východní části do níž spadali Slovensko a Podkarpatská rus do roku 1918 nenalezneme žádné významnější pojišťovací spolky, jako tomu bylo v části západní, ale pouze spolky s místní působností. Po roce 1918 tedy přichází velké budování pojišťovacích spolků na Slovensku a České pojišťovnictví se si předsevzalo zdokonalit síť svých pojišťoven.

K nejstarším a stálým pojišťovnám se začínaly připojovat nové pojišťovny založené v prvních poválečných letech. Tyto tradiční pojišťovny překonaly i období války a to jen díky dobře promyšleným finančním strategiím. První česká pojišťovna byla založena roku 1827.

33

„První česká při vzniku samostatného státu Čechů a Slováků provozovala téměř všechny druhy pojištění majetku a odpovědnosti za škody („živelní neboli elementární pojištění“). Kromě tradičního požárního pojištění, provozovaného od roku vzniku pojišťovny a pojištění polních plodin proti krupobití (od roku 1865), začala První česká počátkem 20. století provozovat od roku 1910 pojištění proti vloupání (třetí oddělení) a pojištění zákonné odpovědnosti a úrazu (čtvrté oddělení). Zhruba ve stejném období začala s pojištěním proti rozbití skel. V prvním poválečném období První česká tedy provozovala pojištění proti požáru, krupobití, vloupání, úrazu, povinného ručení,

---

³³ MARVAN, Miroslav, CHALOUPECKÝ, Josef. *Dějiny pojišťovnictví v Československu 2. Díl*. Vydání 1. Bratislava Alfa Konti s.r.o., 1993. ISBN: 80-88739-01-2, s. 48-51

rozbití skla, zvonů, strojních zařízení a požární příprěže. Relativně samostatným druhem činnosti bylo zajišťování.“³⁴

Další tradiční domácí pojišťovnou byla Slavia, vzájemně pojišťovací banka. Od vzniku samostatného československého státu začala zavádět nové druhy pojištění. Prvním bylo pojištění úrazové a odpovědnostní.³⁵

„V roce 1920 bylo zavedeno lidové životní pojištění (tzn. Životní pojištění na poměrně nízkou pojistnou částku, uzavírané bez lékařské prohlídky). V roce 1921 byl tento druh pojištění administrativně zapojen do odboru životního.“³⁶

Po vzniku Československa se začaly pokoušet i politické strany proniknout do oboru pojišťovnictví. Jako první se o to pokusila Agrární strana. Chtěla si vytvořit vlastní pojišťovnu. Tento záměr se jí však nezdařil. Každá politická strana si tedy našla zastání v některé již tradiční pojišťovně.

7.4 Vývoj životního pojištění

V poválečném období se v Československu nacházelo 6 pojišťoven, které se zabývaly životním pojištěním. Pro české pojišťovnictví bylo obrovskou výhodou to, že se mohli opírat o teoretické poznatky a to, jak zahraniční, tak i domácí.³⁷

„Nejen v prvních letech samostatné Československé republiky, ale prakticky po celou dobu jejího trvání se rozlišovaly **čtyři základní druhy „klasického“ životního pojištění:**

---

³⁴ MARVAN, Miroslav, CHALOUPECKÝ, Josef. Dějiny pojišťovnictví v Československu 2. Díl. Vydání 1. Bratislava Alfa Konti s.r.o., 1993. ISBN: 80-88739-01-2, s. 49

³⁵ Tamtéž s. 52-55

³⁶ MARVAN, Miroslav, CHALOUPECKÝ, Josef. Dějiny pojišťovnictví v Československu 2. Díl. Vydání 1. Bratislava Alfa Konti s.r.o., 1993. ISBN: 80-88739-01-2, s. 55

³⁷ Tamtéž s. 95

1. **na pouhé úmrtí** s placením pojistného buď až do smrti, případně jen určitý počet let. Pojistná částka se vyplácela určeným osobám jen při úmrtí pojištěné osoby,
2. **na dožití** (la terme fixe), kdy se pojistná částka vyplácela jen při dosažení určité řady let, bez ohledu na to, zda pojištěný dříve zemřel. V případě úmrtí pojištěného odpadlo další placení pojistného a pojistná částka byla v určený den vyplacena oprávněným dědicům,
3. na dožití a úmrtí, čili **smíšené pojištění**, kdy se pojistná částka vyplácela buď hned po úmrtí, nebo po dožití určité doby (případně přežití určité doby),
4. **důchodové (rentové) pojištění**, kde místo pojistné částky se pojišťovna zavazovala vyplácet určitý důchod (rentu) buď hned, nebo až po určité době. Tento druh pojištění se v Československu dlouho nemohl podstatněji rozvinout, protože se o něj ucházely především osoby zdravé, které měly naději důchod dlouho užívat, a proto bylo poměrně drahé. Navíc Československo bylo zatíženo důchodovou daní, samosprávnými přírážkami a veřejným poplatkem, takže zdanění tohoto důchodu (renty) mohlo dosáhnout až 30% (!). Pojišťovny proto většinou tento druh životního pojištění veřejně nenabízely, i když ho provozovaly (z prestižních a konkurenčních důvodů).

V rámci čtyř základních druhů životního pojištění bylo několik kombinací, například:

- pojištění s pevným pojistným
- pojištění s klesajícím pojistným, kde se několik prvních let platilo stejné pojistné, které se pak v dalších letech postupně

snižovalo (případně se po uplynutí pojistné doby vyplácely tzv. doplatky).³⁸

Klasické životní pojištění bylo možné uzavřít pouze v případě, kdy měl pojištěný zdárně zvládnutou lékařskou prohlídku a byl uznán za normálního. Po válce však jeví zájem o pojištění převážně lidé, kteří měli vážné zdravotní problémy. Proto v tomto období pojišťovny nabízely lidové pojištění, to bylo uzavíráno bez lékařských prohlídek, na poměrně malé pojistné částky. Toto pojištění bylo tzv. pojištění anormálních životů. Toto pojištění bylo ustanoveno na základě názorů pojistných teoretiků, že tyto lidé potřebují pojištění nutněji, ale není u nich možné předpokládání normální délky života. Každá anormálnost byla pak zařazena do tabulek a podle míry rizika pak byla určována výše pojistného. Samozřejmě menší riziko znamenalo pro pojišťovny menší vadnost a tedy i vyšší předpokládanou dobu života a tedy nižší pojistné. K tomu, aby mohly být tyto úmrtnostní tabulky vytvořeny, bylo využíváno statistických metod, jejichž zkoumanými objekty byly odmítnuté osoby, a to až do doby jejich smrti.³⁹

Tehdejší pojišťovny nabízely k životním pojištěním určité druhy spolupojištění jako rozšíření životního pojištění. Toto spolupojištění pak bylo poskytováno za určitých podmínek a příplatků. Mezi tyto druhy spolupojištění řadíme:

- „spolupojištění invalidity, kdy pojišťovna trvale osvobodila pojistníka od placení pojistného, pokud se stal trvale a úplně neschopným práce a výdělků v důsledku trvalé invalidity,
- spolupojištění rodinné kdy se pojišťovna zavazovala proplatit pojistnou částku podruhé nezletilým dětem po smrti pojistníka i jeho manželky,

---

³⁸ MARVAN, Miroslav, CHALOUPECKÝ, Josef. *Dějiny pojišťovnictví v Československu 2. Díl*. Vydání 1. Bratislava Alfa Konti s.r.o., 1993. ISBN: 80-88739-01-2, s. 96

³⁹Tamtéž, s. 97-105

- spolupojištění úrazové, v němž se pojišťovna zavazovala k výplatě dvojnásobné pojistné částky, pokud pojistník zemřel nikoli přirozenou smrtí,
- rozšíření pojištění o tzv. operační klauzuli, kdy pojišťovna poskytovala na pojistky alespoň 3 roky staré bezúročnou půjčku do výše operačních výloh (maximálně odkupní ceny, odkupní částky pojistky) na dobu nejdéle dvou let v případě náhlého onemocnění, které si nutně vyžadovalo operační zákrok,
- fakultativní prodloužení pojištění, kdy pojištění placené nejméně tři roky a nezatížené půjčkou zůstávalo v plné platnosti bez dalšího placení pojistného na plnou pojistnou částku po dobu, která se předem určí. Pokud pojistník této výhody využil, odpadal nárok na kupní částku a redukční hodnotu.⁴⁰

V období hospodářské konjunktury se v Československu začaly spíše objevovat nové směry životního pojištění. Šlo o to, že pojišťovny, aby udržely zájem svých stávajících i nových klientů, rozšiřovaly životní pojištění o různé dodatkové smlouvy, další druhy pojištění nejen na dožití nebo úmrtí, ale i na invaliditu atd., nebo snižovaly pojistné. Životní pojištění se tedy stále rozvíjelo.

V tomto období se objevil projekt uzavřený mezi Pražskou městskou pojišťovnou a pražskou obcí, kdy k získání nového moderního bytu bylo nutné uzavřít životní pojištění u této pojišťovny.⁴¹

Roku 1930 přišla hospodářská krize, která se dotkla i pojišťoven. Tento pokles byl zaznamenán hlavně v oblasti nové produkce. Pro pojišťovny však tento úbytek nebyl až tak citelnou ztrátou. Přesto, že klesaly příjmy, náklady pojišťoven stále rostly. Dělo se tak na základě zvýšeného množství administrativy, související s odložením placení

⁴⁰ MARVAN, Miroslav, CHALOUPECKÝ, Josef. *Dějiny pojišťovnictví v Československu 2. Díl*. Vydání 1. Bratislava Alfa Konti s.r.o., 1993. ISBN: 80-88739-01-2, s. 97

⁴¹ MARVAN, Miroslav, CHALOUPECKÝ, Josef. *Dějiny pojišťovnictví v Československu 2. Díl*. Vydání 1. Bratislava Alfa Konti s.r.o., 1993. ISBN: 80-88739-01-2, s. 198-203

pojistného, změnám lhůty placení atd. Do normálních kolejí se České pojišťovnictví dostalo až v roce 1937.

V souvislosti s hospodářskou krizí se začaly objevovat pojistné podvody, na které si musely pojišťovny dávat obzvláště pozor. Dělo se tak především díky snaze pojistníků zabezpečit finančně rodinu v období krize. Jsou známy případy objednání vražd pro vyplacení pojistného.⁴²

---

⁴² MARVAN, Miroslav, CHALOUPECKÝ, Josef. *Dějiny pojišťovnictví v Československu 2. Díl*. Vydání 1. Bratislava Alfa Konti s.r.o., 1993. ISBN: 80-88739-01-2, s. 285-288

8. Životní pojištění

8.1 Princip životního pojištění

Životní pojištění se uzavírá převážně pro případy zabezpečení rodiny a jejích členů v případě pojistné události. S největší pravděpodobností si životní pojištění založí ten člen rodiny, na kterém jsou ostatní finančně závislí. Vyplacení pojistného plnění tak má sloužit tomu, aby se po pojistné události ostatní členové rodiny zvládli finančně postavit na vlastní nohy. Proto je vhodné založit životní pojištění v takové výši, aby pak částka pojistného plnění dosahovala minimálně dvou ročních platů. V ideálním případě je to pak částka pěti ročních platů.

My jako mladí budoucí pojištěnci v dnešní době odkládáme svoje potřeby ohledně životního pojištění na pozdější dobu stejně tak jako zakládání rodiny. Je nutné ovšem podotknout, že si neuvědomujeme onen fakt jednoduššího pojištění. Čím dříve se pojištění uzavírá, tím je to snadnější. S přibývajícím věkem pak roste přesvědčení o nutnosti uzavření životního pojištění, ale rostou i nároky pojišťoven na uzavření pojištění s novými klienty. Postupem času totiž stáváme stále hůře pojistitelnými až do stádia úplné nepojistitelnosti. Děje se tak především s ohledem na náš zdravotní stav, který se s léty zhoršuje, a tak jsme nuceni platit pojišťovně vyšší částky, pokud nás pojišťovna ještě vůbec pojistí.⁴³

---

⁴³ *Princip životního pojištění*, dostupné z: http://www.zivotnipojisteni.net/princip_zp.html, citováno 29.11.11

8.2 Proč uzavřít životní pojištění

„Uzavření životního pojištění je velice důležitým rozhodnutím, které není radno činit bez předchozího dobrého uvážení. Má-li totiž životní pojištění krýt vybraná životní rizika v dostatečné výši, nebývá mnohdy levnou záležitostí. Špatně zvolené životní pojištění pak nejenže neplní funkci, kterou plnit má, ale stane se také neefektivním vyhazováním peněz.“⁴⁴

Jak již bylo výše uvedeno, hlavním cílem životního pojištění je zajištění blízkých osob v případě smrti. Pokud uvažujeme nad hypotékou, či vyšší půjčkou a rodina je závislá na našich příjmech a bez nich by nedokázala požadované splátky zaplatit, pak je opravdu na místě zvážit uzavření životního pojištění. Každá z pojišťoven v dnešní době nabízí širokou škálu svých produktů a díky tomu je možné sestavit pojištění přímo na míru a zároveň jej přizpůsobit momentálním potřebám.⁴⁵

Dalším neméně podstatným důvodem proč si uzavřít životní pojištění je možnost kombinace pojistné ochrany a zhodnocování peněz formou kapitálového či investičního životního pojištění. Tyto druhy životního pojištění pak můžeme uplatnit do daňové úlevy, a tak zahrnout odpočet zaplaceného pojistného od daňového základu.⁴⁶

„Co dále hovoří pro sjednání tzv. soukromého životního pojištění? Toto pojištění má oproti jiným formám „spoření na stáří“ tyto výhody:

- Především jde o pojištění. Například v pojištění pro případ smrti nebo dožití bude dohodnutá pojistná částka vyplacena, i když nastane nechtěná a neočekávaná pojistná událost.

---

⁴⁴ Proč uzavřít životní pojištění, dostupné z: <http://www.finance.cz/pojisteni/informace/zivotni/proc-uzavrit/> citováno 30.11.2012

⁴⁵ Proč uzavřít životní pojištění, dostupné z: <http://www.finance.cz/pojisteni/informace/zivotni/proc-uzavrit/> citováno 30.11.2011

Proč uzavřít životní pojištění, dostupné z:⁴⁶ http://www.zivotnipojisteni.net/proc_zp.html citováno 30.11.2011

- Jde o moderní pojistný produkt. V některých případech má klient možnost rozhodovat o druhu investic a může tak více riskovat při investicích do některých investičních fondů s cílem docílit vyššího zhodnocení vložených finančních prostředků.
- Na soukromé životní pojištění lze vhodně vázat doplňková pojištění (úrazové připojištění, pojištění vážných chorob, pojištění nemoci v případě pracovní neschopnosti apod.) a také v rámci jedné pojistné smlouvy zajistit pojistnou ochranu dětem. I když se daňové výhody týkají jen soukromého životního pojištění, přesto je možnost připojištění nebo rozšíření smlouvy výhodou.⁴⁷

---

⁴⁷ KOLEKTIV AUTORŮ Z ČESKÉ ASOCIACE POJIŠŤOVEN. *Životní pojištění*. Vydání 1. Praha, Grada, 2002. ISBN: 80-247-0146-4 s. 13

8.3 Jak vybrat dobré životní pojištění

Prvním krokem k tomu, abychom si vybrali dobré a pro nás odpovídající životní pojištění by měla být odpověď na otázku, zda chci pojištění jen pro krátkodobé zajištění či pro zajištění rodiny do budoucna v případě nehody.

V případě, kdy si na tuto otázku odpovíme, že jej chceme jen pro krátkodobé zajištění, nemusíme již více řešit, neboť v tomto případě není volba pojišťovny důležitým kritériem. Pokud má, ale pojištění poskytovat celoživotní pojistnou ochranu je třeba se zaměřit na několik důležitých faktorů.

„Co vše si rozmyslet před uzavřením životní pojistky?

- Je nebo bude na mně někdo finančně závislý? Sjednání dobrého životního pojištění by mělo být samozřejmé pro ty, na jejichž příjmu jsou závislí jiní lidé - děti, rodiče, manžel (-ka).
- Mohu si být jist, že i za 20 let budu natolik zdravý, že mě bude pojišťovna ochotna pojistit? Pokud s životním pojištěním otálíte do doby, až ho budete "skutečně" potřebovat, pak nejen, že pro vás bude v pozdějším věku o mnoho dražší, dokonce, riskujete také to, že vás pojišťovny vzhledem k vašemu zdravotnímu stavu pojistit odmítnou. Jelikož je životní pojištění vyžadováno např. k hypotéčním úvěrům, může jeho absence vyvolat další potíže.
- Budu si v budoucnu chtít vzít vysoký úvěr na dům, na auto nebo na podnikání? Budeme-li si v budoucnu potřebovat půjčit peníze na dům, auto či podnikání, budou od vás hypotéční banky životní pojištění smluvně vyžadovat. Ba co víc, nebudete-li z vážných zdravotních důvodů půjčku vůbec schopni splácet, stane se situace ještě horší, pokud vám bude též hrozit, že přijdete i o střechu nad hlavou.

Jak postupovat při výběru pojišťovny?

V případě životního pojištění jde o dlouhodobý produkt, zpravidla na několik desítek let, proto je opravdu nutné pečlivě vybírat a neuzavírat smlouvu bezhlavě. V současnosti existuje na trhu řada pojišťoven nabízejících různé typy životních pojistek.

Při výběru se můžete spolehnout buďto na vlastní síly a úsudek nebo využít služeb odborníků. V prvním případě stačí navštívit některou z finančních institucí, které mají životní pojištění ve své nabídce a domluvit si osobní setkání s pracovníkem pojišťovny. Nevýhodou je, že nám budou nabídnuty pouze produkty zmíněné pojišťovny, o konkurenčních se jen těžko zmíní. Obrátíte-li se na odborníka, nezávislého finančního poradce, měli byste dostat komplexnější informace o celém trhu. Měl by vám pomoci se orientovat v záplavě produktů životního pojištění, jejich výhodách a nevýhodách a zároveň pomoci najít optimální řešení.⁴⁸

---

⁴⁸ *Jak vybrat životní pojištění*, dostupné z: <http://www.finance.cz/pojisteni/informace/zivotni/jak-vybrat/> citováno 15.12.2011

9. Trh životního pojištění

Při charakteristice trhu životního pojištění vycházíme z údajů za první pololetí roku 2011. Na českém trhu působilo v tomto období 30 pojišťoven, které byly členy české asociace pojišťoven, avšak pouze 19 z nich nabízelo svým klientům životní pojištění.

Pro správně fungující trh je velmi důležitá naše možnost volby pojišťovny a produktů. V současné době je tento trh naprosto dostačující, a dává nám dostatečnou možnost výběru.

Předepsané pojistné pro první čtvrtletí roku 2011 činilo 39 975 709 Kč, což znamenalo oproti minulému roku nárůst o 2 037 186 Kč. U životního pojištění tento nárůst činil 2 598 508 Kč a u neživotního pojištění částka klesla o 561 322 Kč.

Pokud bychom tyto výsledky porovnali s výsledky minulého roku, pak je patrné, že trh životního pojištění stále ještě roste, ale viditelně pomaleji než v roce minulém. Tento růst byl však nejvíce podpořen bankopojišťovnami.⁴⁹

„Mezi bankopojišťovnami ČSOB pojišťovna a Pojišťovna ČS meziročně výrazně posilovaly svoji pozici, zatímco vloni velmi rychle rostoucí Komerční pojišťovna ztrácela. Z ostatních pojišťoven nejvíce napomohla růstu Kooperativa. Při hodnocení výsledků běžného roku bylo dosaženo o 12,1% vyššího objemu pojistného, což znamenalo přes 73 miliardy. Ovšem při pohledu na výsledky samotného druhého čtvrtletí je vidět, že ŽP dosáhlo nepatrně nižšího objemu pojistného, než za stejné období roku 2010. Ubylo zhruba 90 milionů a to znamená pokles o 0,5% při objemu 17,5miliardy.“⁵⁰

⁴⁹ *Životní pojištění*, dostupné z: <http://poradci-sobe.cz/pojisteni/zivotni-pojisteni---ceska-pojistovna-opet-lidrem-trhu/> citováno 30.11.2011

⁵⁰ *Životní pojištění*, dostupné z: <http://poradci-sobe.cz/pojisteni/zivotni-pojisteni---ceska-pojistovna-opet-lidrem-trhu/> citováno 2.2.2012

Životní pojištění v roce 2010 a 2011 jako jeden z málo produktů přestalo krizi téměř bez jakýchkoliv ztrát. Nastal však přeliv klientů mezi jednotlivými druhy životních pojištění. Kapitálové životní pojištění začalo poněkud ztrácet své klienty, věrni mu zůstávají jen ti, kteří chtějí mít garantované zhodnocení. Nevětší příliv byl naopak k investičnímu životnímu pojištění. Stalo se tak na základě toho, že podílové fondy jsou nyní díky krizi levnější, a tak máme vidinu většího zhodnocení spořicí částky. V investičním životním pojištění se téměř žádné změny neudály. Toto pojištění má sice složku flexibilní pro ztrátu a zisk, ale také složku garantovanou.⁵¹

---

⁵¹ *Životní pojištění*, dostupné z: <http://www.zivotnipojisteni.info> citováno 2.2.2012

9.1 Výhody životního pojištění

„První a zároveň nejdůležitější předností životního pojištění (pojistných produktů) je zabezpečení samotného pojištěného a i jeho rodiny pro období, kdy vlastní příjmy budou nižší, i zabezpečení rodiny pro případ smrti pojištěného. Je samozřejmě možné zajistit se pro takové případy nejen pojištěním, ale také spořením nebo jiným investováním vlastních prostředků. Pojištění však má proti jiným způsobům zajištění jednu velkou přednost a tou je pojistná ochrana ihned od počátku smluvního vztahu. Spoření naproti tomu vyžaduje delší dobu, než je potřebná částka akumulována.“⁵²

Mezi další výhody spadající do životního pojištění je i možnost sjednat další připojištění, kterými mohou být:

- **Připojištění invalidity** – toto připojištění se liší pojišťovnu od pojišťovny. Některé pojišťovny jej nabízejí již v základní nabídce, a tedy nevyžadují žádné další pojistné, další pak požadují zvláštní pojistné, o které je pak částka navýšena. Toto pojistné nabývá účinnosti pouze při plném invalidním důchodu, a není při něm vyplácena žádná částka, pojistník je pouze zproštěn od placení pojistného.
- **Připojištění úrazu** – připojištění úrazu je určeno k ochraně pojištěnce v případě úrazu. Pojišťovny se opět liší v nabídce tohoto připojištění. Obvykle se skládá ze tří částí a to:
  - pojištění pro případ smrti následkem úrazu,
  - pojištění pro případ smrti trvalých následků úrazu a
  - denního odškodného.

Nejdůležitější součástí je ovšem pojištění pro případ smrti následkem úrazu, avšak značná část pojišťoven se zaměřuje v zájmu

---

⁵² KOLEKTIV AUTORŮ Z ČESKÉ ASOCIACE POJIŠŤOVEN. *Životní pojištění*. Vydání 1. Praha, Grada, 2002. ISBN: 80-247-0146- s. 19

svých klientů na závažnější trvalé následky a pak podle jejich závažnosti a omezení pojištěného vyplácí několikanásobně vyšší pojistné plnění.

- **Připojištění vážných chorob** – zde se nabídky pojišťoven velmi liší, neboť každá z pojišťoven má svůj seznam vážných chorob. U většiny pojišťoven je v případě diagnózy vyplacena celá částka a tím pojištění zaniká. Jinak je tomu v případě, kdy se jednalo o smíšené pojištění pro případ smrti nebo dožití.

- **Pojištění dlouhodobé péče** – tento druh připojištění u nás ještě není rozšířený. Jedná se o případy, kdy se pojištěný již nedokáže postarat sám o sebe a svou domácnost a je tedy odkázaný na pomoc druhých. Toto připojištění je určeno ke krytí nákladů s touto péčí spojených.⁵³

„Významnou výhodou životních pojištění je skutečnost, že pojišťovna, jakmile pojištění akceptuje a nevypoví je v počáteční dvoutměsíční výpovědní lhůtě (pokud taková lhůta byla dohodnuta), nemůže je později vypovědět – např. z důvodu zhoršení zdravotního stavu pojištěného. Výjimkou ze zásady nezrušitelnosti pojištění pojistitelem v pozdější době jsou pouze důsledky úmyslných nepravdivých prohlášení pojistníka nebo pojištěného v době sjednávání pojištění, které se týkaly zdravotního stavu nebo věku pojištěného nebo zatajení důležitých skutečností týkajících se zdravotního stavu pojištěného“⁵⁴

---

⁵³ KOLEKTIV AUTORŮ Z ČESKÉ ASOCIACE POJIŠŤOVEN. *Životní pojištění*. Vydání 1. Praha, Grada, 2002. ISBN: 80-247-0146- s. 19-50

⁵⁴ KOLEKTIV AUTORŮ Z ČESKÉ ASOCIACE POJIŠŤOVEN. *Životní pojištění*. Vydání 1. Praha, Grada, 2002. ISBN: 80-247-0146- s. 19

Další výhodou, která je prostřednictvím životního pojištění klientům nabízena, je možnost snížení základu daně.⁵⁵ Této problematice se bude podrobněji věnovat následující kapitola.

Jednotlivé druhy životního pojištění mají ještě své další výhody. Máme nyní na mysli investiční a kapitálové životní pojištění. U těchto produktů se k výhodám dále řadí i možnost rozhodovat o tom, jak se budou naše peníze zhodnocovat. Tak se děje na základě volby investiční strategie. Výhoda volby investiční strategie je však výhodou jen pro ty z nás, kteří se vyznají na trhu fondů.

V rámci těchto dvou druhů životního pojištění nám nabízejí pojišťovny garantované zhodnocení vložených finančních prostředků. To pro nás jako pro klienty kapitálového životního pojištění znamená absolutní bezstarostnost ohledně rozhodování o investicích, neboť toto rozhodování leží plně na pojišťovně. U investičního životního pojištění si volíme investiční strategii sami.

Poslední a neméně důležitou výhodou životních pojištění je možnost variability. Tato výhoda je dána však pouze u investičního životního pojištění a u variabilního kapitálového pojištění. Zde je nabízena možnost kdykoliv podle potřeby měnit parametry pojistné smlouvy. Máme tedy možnost například snížit či zvýšit pojistnou částku, libovolně přidávat nebo naopak odebírat různá připojištění a tak dále.⁵⁶

---

⁵⁵ KOLEKTIV AUTORŮ Z ČESKÉ ASOCIACE POJIŠŤOVEN. *Životní pojištění*. Vydání 1. Praha, Grada, 2002. ISBN: 80-247-0146-19 s. 19-50

⁵⁶ *Životní pojištění*, dostupné z: www.zivotnipojisteni.net citováno 2.2.2012

10. Druhy životních pojištění

V této kapitole se zaměřím na jednotlivé druhy životního pojištění a podrobněji je rozeberu. Patří sem:

- Rizikové životní pojištění
- Kapitálové životní pojištění
- Investiční životní pojištění
- Životní pojištění pro děti

10.1 Rizikové životní pojištění

Jedná se o základní produkt, který nabízí každá z pojišťoven. Rizikové životní pojištění ovšem není u pojišťovacích agentů zvláště oblíbené. Jelikož nemá žádnou spořicí složku je pojistná částka nižší a tak je nižší i provize agentů.

Rizikové životní pojištění je určeno převážně pro ty z nás, kteří chtějí zabezpečit své blízké pro případ své smrti. Smrt ohrožuje každého z nás bez ohledu na náš věk, či zdravotní stav. Stačí být ve špatnou dobu na špatném místě.

Proto, abychom si správně určili pojistnou částku, je důležité uvědomit si nakolik je na nás rodina závislá a kolik prostředků bude potřebovat, aby se dokázala vypořádat se ztrátou výdělečného člena rodiny. Nejjednodušší způsob, jak určit onu částku je vzít svůj roční plat, vynásobit jej třemi a na tuto výši sjednat pojistnou částku.

V případě, že má rodina hypotéku, je dobré sjednat si pojistnou částku ve výši hypotéky. Sice tyto částky člena rodiny nevrátí, ale pomohou rodině překonat těžkou životní situaci, alespoň z ekonomického hlediska.⁵⁷

---

⁵⁷ *Rizikové životní pojištění*, dostupné z: <http://www.mesec.cz/clanky/vyznejte-se-v-rizikovem-zivotnim-pojisteni/> citováno 14.2.2012

Výhody a nevýhody

„Parametry pojistné smlouvy se vyznačují variabilitou a mohou být nastaveny individuálně podle požadavků, resp. potřeb klienta. Výše pojistné částky či doba trvání pojištění se tak odvíjí zejména od výše disponibilních příjmů rodiny, šíře pojistné ochrany či výše závazků.

U rizikového životního pojištění lze v rámci jedné pojistné smlouvy sjednat i další připojištění a zvýšit tak pojistnou ochranu klienta.

Výhody a nevýhody rizikového ŽP

- + garantovaná pojistná částka pro případ smrti
- + rozšíření rozsahu pojistné ochrany formou různých připojištění
- + sjednání pevné nebo klesající pojistné částky
- + sjednání pojištění již na dobu 1 roku
- neobsahuje spořicí složku⁵⁸

---

⁵⁸ *Rizikové životní pojištění*, dostupné z: <http://www.finance.cz/pojisteni/informace/zivotni/rizikove/> citováno 15.2.2012

10.2 Kapitálové životní pojištění

Tento druh pojištění obsahuje dvě složky. Krom toho, že kryje pojistná rizika stejně tak jako rizikové životní pojištění tak obsahuje ještě složku spořicí. Pro někoho může být považována za velkou nevýhodu nemožnost určovat si míru zhodnocení a míru rizikovosti jeho úspor. Kapitálové životní pojištění můžeme uzavřít, jak pro případ smrti, tak pro případ dožití. Zajímavostí je, že pro každé toto riziko můžeme zvolit jinou pojistnou částku, podle toho, které riziko nám připadá horší nebo více reálné.

I ke kapitálovému životnímu pojištění je možné sjednat si další připojištění. V okamžiku, kdy ke kapitálovému životnímu pojištění přidáme ještě úrazové připojištění a zdravotní připojištění máme jistotu, že naši rodinu při nepředvídatelném neštěstí nepotká i další neštěstí v podobě finanční krize.

Kapitálové životní pojištění samozřejmě může zakládat kdokoli po splnění sjednaných podmínek. Za nejvhodnější dobu pro založení kapitálového životního pojištění je považována doba, ve které jsme ekonomicky aktivní, neboť v tomto období jsme schopni poskytovat potřebnou pojistnou ochranu. Uspořenou částku pak můžeme využít v našem důchodovém věku pro zajištění našich finančních potřeb. Pojištění si můžeme uzavřít jen do určitého věku. Pak už nás může pojišťovna odmítnout. Pro pojišťovnu jsme nepojistitelní například v případě, kdy jsme po infarktu, nebo po mrtvici či po jakémkoliv závažném onemocnění.⁵⁹

Kapitálové životní pojištění je především vhodné pro:

- ty, kteří chtějí dlouhodobě a pravidelně zhodnocovat finanční prostředky
- ty, kdo chtějí mít garantovanou částku pro případ dožití

---

⁵⁹ *Interní materiály*

V dnešní době můžeme na trhu pojistných produktů nalézt druhy kapitálových pojištění, které jsou variabilní. Tím je umožněna možnost přizpůsobovat pojištění aktuálním potřebám a finančním možnostem bez toho, aby musela být smlouva zrušena a uzavřena nová. Tento druh pojištění je však specifický tím, že neobsahuje složku pojištění na dožití, ale pouze pro případ smrti.⁶⁰

„Výše splátky pojistného je každému klientovi vypočtena pojišťovnou individuálně podle výše pojistné částky, jeho věku a zdravotního rizika. Pojistné může být obvykle placeno v **měsíčních až ročních** splátkách.

Pojišťovny rovněž nabízejí pojištění s jednorázovou platbou pojistného, tj. celé pojistné zaplatíte dopředu na začátku pojištění.“⁶¹

„Kapitálové životní pojištění v praxi

Z již vámi zaplaceného pojistného na kapitálovém životním pojištění jsou odečteny náklady na krytí pojistné ochrany o poplatky pojišťovny. Zbylá částka na pojistném slouží k tvorbě určité rezervy pojištění. Pokud dojde k úmrtí klienta, pojišťovna vyplatí určené osobě danou pojistnou částku. V případě dožití bude danému pojištěnému vyplacena pojistná částka a to včetně podílů na výnosech pojišťovny.“⁶²

V případě dožití se konce pojištění je pak vyplacena pouze částka sjednaná pro případ dožití. U variabilních pojištění se pak vyplácí pojištěnému kapitálová hodnota.⁶³

---

⁶⁰ *Životní pojištění*, dostupné z: http://www.zivotnipojisteni.net/druhy_zp.htm citováno 20.2.2012

⁶¹ *Interní materiály*

⁶² *Kapitálové životní pojištění*, dostupné z: <http://ok-zivotni-pojisteni.cz/druhy-zivotniho-pojisteni/kapitalove-zivotni-pojisteni/> citováno 23.2.2012

⁶³ *Kapitálové životní pojištění*, dostupné z: http://www.zivotnipojisteni.net/druhy_zp.htm citováno 23.2.2012

10.3 Investiční životní pojištění

Tento druh pojištění nám nabízí absolutní kontrolu nad našimi financemi. Oproti kapitálovému životním pojištění umožňuje plně se rozhodovat o svých investicích, díky tomu, že riziko je zde vyšší tak i možnost zhodnocení je přímo úměrná výši rizika. V tomto případě ovšem neseme veškerá rizika sami a pojišťovna nemá žádnou odpovědnost. Což se zdá jako velká nevýhoda tohoto pojištění. Proto je tento druh určený spíše těm z nás, kteří jsou ochotni vyšší míru rizika akceptovat, nebo pro ty, kteří chtějí aktivně ovlivňovat svoji spořicí složku pojištění.

Pojišťovny pro tento druh pojištění nabízejí několik podílových fondů, do kterých mohou své finance vkládat.⁶⁴

„Investiční strategie u investičního pojištění je postavena na poměru výnosu a výše rizika. Čím větší výnos požadujete, tím větší riziko musíte podstoupit, neboť fondy s největším potenciálem výnosu investují vaše peněžní prostředky do nejvíce rizikových komodit, zpravidla akcií. Ty se vyznačují největším kolísáním své hodnoty.

Investiční strategie by, ale primárně měla odpovídat vašim potřebám investice. Tedy jak moc budete na investici závislí, na jak dlouhou dobu se bez investice obejdete, jaký očekáváte výnos, jak dlouhou dobu chcete takto spořit, jak budete reagovat na případný pokles vaší investice apod.“⁶⁵

„Investiční životní pojištění a jeho výhody

- Možnost změny poměru finančních prostředků a pojistné ochrany a požadovaným zhodnocením vložených prostředků v závislosti na výši pojistné částky a výši pojistného.

---

⁶⁴ *Investiční životní pojištění*, dostupné z: http://www.zivotnipojisteni.net/druhy_zp.htm citováno 23.2.2012

⁶⁵ *Investiční životní pojištění*, dostupné z: <http://www.mesec.cz/pojisteni/zivotni-pojisteni/investicni-zivotni-pojisteni/pruvodce/> citováno 23.2.2013

- Rozložení investovaných finančních prostředků v době trvání investičního životního pojištění lze rovněž měnit.
- Je zde možnost vkládat a čerpat finanční prostředky v průběhu pojištění.
- Sami si můžeme zvolit, jak budou naše peníze investovány a toto rozhodnutí můžeme kdykoliv změnit.
- Kdykoli můžete zvýšit kapitálovou hodnotu životního pojištění např. zaplacením mimořádného pojistného.
- V průběhu doby pojištění si můžeme libovolně zvyšovat nebo snižovat výši pravidelných plateb pojistného v závislosti na naší současné finanční situaci.⁶⁶

10.4 životní pojištění pro děti

„Dětské pojištění je druh životního pojištění, které obvykle sjednávají rodiče ve prospěch dětí, do doby, než děti dospějí, tedy do 19 až 25 let. Někdy je uváděno jako svatební pojištění, které tvoří pojistka, uzavřená pro případ smrti a dožití. Děti má smysl pojistit hlavně proti úrazu, a jeho trvalým následkům. Může být součástí rodinného, úrazového, případně jiného pojištění, některé pojišťovny nabízejí speciální dětské balíčky. Dětské pojištění může mít různou podobu, jako je univerzální rizikové životní pojištění po investiční životní pojištění, jehož součástí je i spořicí složka.“⁶⁷

⁶⁶ *Investiční životní pojištění*, dostupné z: <http://ok-zivotni-pojisteni.cz/druhy-zivotniho-pojisteni/investicni-zivotni-pojisteni/> citováno 25.2.2012

⁶⁷ *Dětské životní pojištění*, dostupné z: <http://www.penize.cz/detske-pojisteni> citováno 25.2.2012

11. Daňové výhody

K tomu, abychom si mohli odečíst zaplacené pojistné od základu daně, je nutné mít uzavřenou pojistnou smlouvu, která plně odpovídá požadavkům, zákona o daních z příjmů. Pokud pojistná smlouva obsahuje jisté odlišnosti od tohoto zákona, je pro nás nutné sjednat si s pojišťovnou přepracování pojistné smlouvy, nebo uzavření nové smlouvy. Všechny nové smlouvy jsou již uzavírány v souladu se zákonem o daních z příjmů.

Další podmínkou pro uplatnění daňové výhody je to, že v pojistné smlouvě je sjednána výplata pojistného plnění až po 60 měsících od uzavření smlouvy a zároveň ve stejném kalendářním roce musí pojistník dosáhnout 60 let věku.

Daňové výhody ze zaplaceného soukromého pojištění si může nárokovat fyzická osoba i právnická osoba. Jiné daňové výhody se vztahují na:

- poplatníka jako fyzickou osobu,
- zaměstnance, kterému platí celou částku zaměstnavatel,
- zaměstnance, který část platí sám a část platí jeho zaměstnavatel.

Za jedno zdaňovací období si můžeme odečíst maximálně 12 000Kč. Nezáleží však na tom, zda máme jen jedno pojištění nebo máme uzavřeno více smluv.

Zaměstnanec, který má celé pojistné hrazeno od zaměstnavatele má osvobozeny částky pojistného až do výše 12 000Kč ročně od téhož zaměstnavatele.

Zaměstnanec, který hradí pojistné jen z části a druhou část mu doplácí zaměstnavatel, opět disponuje v daňových úlevách stejnou

částkou. Avšak pojišťovny, které tento způsob platby umožňují, musí mít oddělené evidence placení plateb.

Pokud zaměstnavatel hradí životní pojištění za své zaměstnance, může si ze svého daňového základu odečíst 8 000 Kč za každého zaměstnance za jedno zdaňovací období. Tato daňová výhoda je pro zaměstnavatele určena, jelikož zaplacení celého nebo části pojistného za zaměstnance je pro zaměstnavatele považováno za náklad.⁶⁸

Následující tabulka pak ukazuje přehled roční daňové úspory u životního pojištění.

Tabulka 2: Roční daňová úspora

roční daňová úspora		
měsíční investice	odpočet od ZD ročně	úspora na dani z příjmů (15%)
100 Kč	1 200 Kč	180 Kč
200 Kč	2 400 Kč	360 Kč
300 Kč	3 600 Kč	540 Kč
400 Kč	4 800 Kč	720 Kč
500 Kč	6 000 Kč	900 Kč
600 Kč	7 200 Kč	1 080 Kč
700 Kč	8 400 Kč	1 260 Kč
800 Kč	9 600 Kč	1 440 Kč
900 Kč	10 800 Kč	1 620 Kč
1 000 Kč	12 000 Kč	1 800 Kč

Zdroj: interní materiály

⁶⁸ KOLEKTIV AUTORŮ Z ČESKÉ ASOCIACE POJIŠŤOVEN. *Životní pojištění*. Vydání 1. Praha, Grada, 2002. ISBN: 80-247-0146-59-60

12. Převedení životního pojištění a jeho ukončení

Často se stává, že zjistíme, že naše pojistky už našim potřebám nevyhovují. V tuto chvíli máme dvě možnosti:

- Pojistku zrušit
- Pojistku převést

12.1 Převedení životního pojištění

Převod celé kapitálové hodnoty, k tomu aby bylo možné splnit všechny zákonné podmínky, je možný jen v rámci jedné pojišťovny. Pokud zrušíme původní pojištění splňující podmínky daňového odpočtu a zároveň uzavřeme nové pojištění, pojišťovna převede rezervu nebo kapitálovou hodnotu rovnou na nové pojištění, většinou jako mimořádný vklad.⁶⁹

12.2 Ukončení životního pojištění

Ukončení životního pojištění je možné buď předčasným ukončením smlouvy (výpovědí) nebo uplynutím doby, na kterou bylo životní pojištění sjednáno.

Předčasné ukončení životního pojištění se nám však nevyplatí, a to jak z hlediska finančního, tak i kvůli porušení zákona.

Velmi často se domníváme, že v případě, kdy rušíme starou smlouvu a všechny naspořené prostředky vložíme na novou smlouvu tak, že je pak všechno v pořádku. Problém je ovšem v tom, že jakmile předčasně ukončíme smlouvu, je nám vyplaceno odbyté, v tu chvíli zde vyvstává problém s podmínkami uvedenými v zákoně o daních z příjmu. Jediné, jak je možné tuto skutečnost obejít, je převést

---

⁶⁹ *Ukončení životního pojištění*, dostupné z: <http://www.zlatakoruna.info/clanky/45-11-zivotni-pojisteni/21596-prestup-k-jine-pojistovne-neexistuje> citováno 8.3.2012

kapitálovou hodnotu na novou smlouvu. Avšak i při převodu kapitálové hodnoty na novou smlouvu se tento problém nevyřeší. V případě, kdy je odbytné vyplaceno i když je okamžitě zasláno na novou smlouvu, je nutné zaplatit daně z dříve uplatněné nezdánitelné částky ve výši zaplaceného pojistného.

Kapitálová hodnota je tedy částka, která je tvořena ze dvou částí:

- Zaplacené pojistné
- Podíl ze zisku

PRAKTICKÁ ČÁST

13. Penzijní připojištění

V letošním roce proběhla velká penzijní reforma. Celá reforma je postavena na třech pilířích. Prvním pilířem je sociální pojištění, které si každý z nás platí jako součást odvodu platu, či sám jako živnostník. Sociální penze je vyplácena současným penzistům z placeného sociálního pojištění ekonomicky aktivními občany. Reforma v tomto pilíři se týká změny výpočtu důchodů. Lidé s průměrnými měsíčními příjmy se dočkají mírného snížení důchodů a naopak lidé s nadprůměrnými příjmy se dočkají dalšího zvýšení. Druhým bodem, který se promítl v reformě prvního pilíře je opětovné posunutí věku odchodu do důchodu a to bez určení horní hranice. Tím se tedy znovu zkrátí doba, po kterou mají senioři možnost pobírat důchod. Posledním bodem prvního pilíře je pak možnost snížit si sazbu důchodového pojistného o celé 3% a ty pak vkládat do druhého pilíře.

Samozřejmě, že to není možné jen tak samo o sobě. Je tu druhá podmínka, která nám ukládá vložit další dvě procenta na fondy nových penzijních společností ze svých zdrojů.

Účast v tomto pilíři je naprosto dobrovolná. Kdo se však rozhodne tuto možnost využít už musí v tomto pilíři zůstat. Účast zde je asi nejvýhodnější pro osoby samostatně výdělečně činné, protože je pro ně mnohem výhodnější platit část svých příjmů některé nadnárodní společnosti, kde mají alespoň nějakou jistotu navrácení, než platit státu.

Třetí pilíř je systémem penzijního připojištění, který je podporovaný státem. Tento pilíř je tím, kterého se penzijní reforma nejvíce dotkne. Od roku 2013 se penzijní fondy přejmenují na transformované fondy. To je ovšem ta nejmenší změna, která v penzijním připojištění nastane. Všichni, kteří uzavřou smlouvu s penzijními fondy do konce roku 2012, budou mít nezměněné

obchodní podmínky. Ovšem, pokud si chceme založit penzijní připojištění, je nutné, abychom to stihli do konce roku 2012. Od roku 2013 už nebudeme mít možnost penzijní připojištění založit. Nestane se však to, že by na trhu nebyla žádná možnost dobrovolného spoření na penzi, bude možno spořit v doplňkovém penzijním spoření. Toto spoření ovšem bude bez jakékoliv garance kladného zhodnocení, bez výsluhové penze a i bez pozůstalostní penze.

Přestože podmínky pro penzijní připojištění pro nás zůstanou nezměněné, změní se výše státního příspěvku. Do roku 2013 se státní příspěvek vztahoval i na nejnižší placený příspěvek, od příštího roku bude státní příspěvek poskytován až od výše 300 Kč.

Tabulka 3: změny od roku 2013

Vyše úložky	Státní příspěvek			
	DNES	%	OD ROKU 2013	%
100 Kč	50 Kč	50 %	0 Kč	0 %
200 Kč	90 Kč	45 %	0 Kč	0 %
300 Kč	120 Kč	40 %	90 Kč	30 %
400 Kč	140 Kč	35 %	110 Kč	28 %
500 Kč	150 Kč	30 %	130 Kč	26 %
600 Kč	150 Kč	25 %	150 Kč	25 %
700 Kč	150 Kč	21 %	170 Kč	24 %
800 Kč	150 Kč	19 %	190 Kč	24 %
900 Kč	150 Kč	17 %	210 Kč	23 %
1000 Kč a vyšší	150 Kč	15 %	230 Kč	23 %

zdroj: interní materiály

Penzijní reforma se dotkne i daňových úspor. Daňový odpočet bude možný až ve chvíli, kdy budeme mít naspořenou částku 1 000Kč měsíčně. Současně se změní i daňová úspora, která se zvedne z 15% na 19%.

V loňském roce se počet klientů zvýšil o necelé čtyři tisíce, podle průzkumů asociace penzijních fondů využívá penzijní připojištění celých 70% obyvatel.

13.1 Změna penzijních fondů

Další změnou je také to, že bude zakázána jakákoliv změna penzijního fondu. Tyto změny byly možné jen do konce února roku 2012. Protože tato změna je dána zákonem, i zde se nalezne skulina, díky které může klient i tak svůj stávající penzijní fond změnit. V tomto případě je možné provést tak zvanou konzervaci. A ta je možná jen proto, že zákon nijak neomezil přerušování penzijního připojištění. Z tohoto důvodu je tedy možné po 36 měsících placení příspěvků penzijního připojištění, tuto smlouvu přerušit a pak přejít k jinému penzijnímu fondu.

Přerušování penzijního fondu by si měli všichni dobře rozmyslet neboť i tato změna má svá úskalí. Změna se nedoporučuje těm, kteří mají již blízko k výsluhové penzi, neboť v novém penzijním fondu by musel znovu spořit 15 let, aby opět dosáhl na výluhovou penzi.

V roce 2011 všechny penzijní fondy ohlásili výši svého zhodnocení. Průměrná výše zhodnocení u penzijních fondů se pohybovala okolo 2%. Největší zhodnocení na trhu dosáhla pojišťovna Allianz, ta připisuje na účet svých klientů celá 3%.

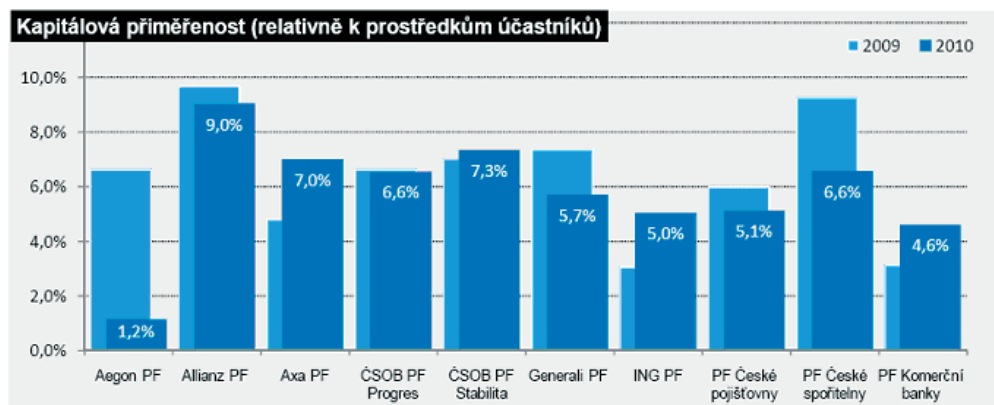
Pokud náš penzijní fond vykazuje dlouhodobě podprůměrné výsledky je možné penzijní fond změnit. Je však velmi důležité důkladně penzijní fondy porovnat. Penzijní fondy potom hodnotíme podle několika kritérií.

- Kapitálové přiměřenosti
- Nákladovosti
- Náklady příštích období
- Historických výnosů
- Nabídka služeb

13.1.1 Kapitálová přiměřenost

Kapitálovou přiměřeností je poměřován kapitál vůči rizikově váženým aktivům. Jde tedy o schopnost pokrýt kapitálem potencionální budoucí ztráty. Jde tedy o to, že i v případě, kdy má portfolio fondu nízkou rizikovost a současně i nízký kapitál. A i přesto může mít portfolio fondu vysokou kapitálovou přiměřenost. Kapitálovou přiměřenost jednotlivých pojišťoven ukazuje následující graf.

Graf 1: kapitálová přiměřenost

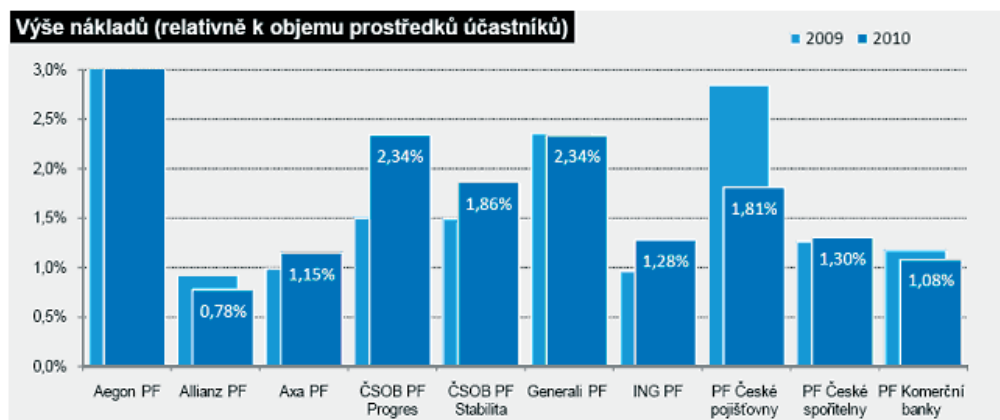
Postup výpočtu kapitálová přiměřenost = reálná hodnota aktiv / prostředky účastníků -1
reálná hodnota aktiv = celková výše aktiv - náklady příštích období (NPO)

zdroj: interní materiály

13.1.2 Nákladovost

Nákladovost ukazuje celkové náklady penzijního fondu. S nejnižšími náklady pak korespondují penzijní fondy Allianz PF. Následující graf pak ukazuje jakou nákladovost mají jednotlivé penzijní fondy.

Graf 2: výše nákladů

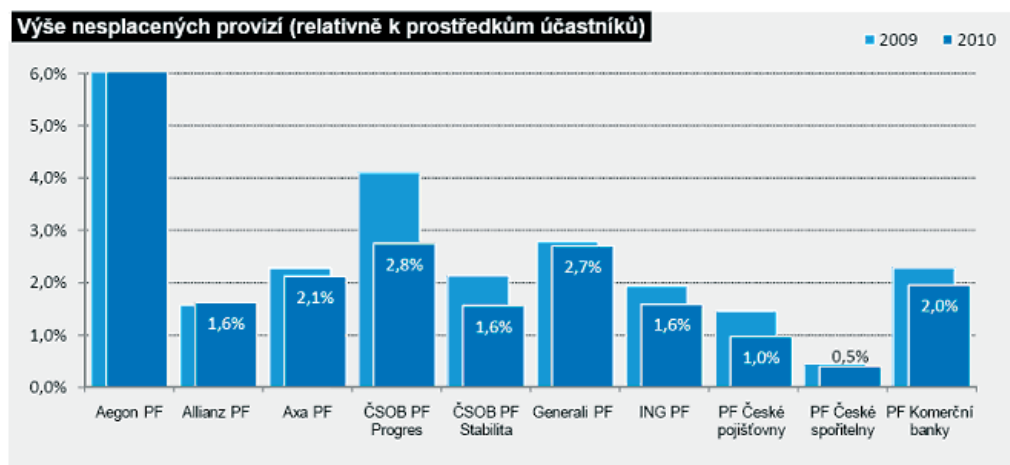

zdroj: interní materiály

13.1.3 Náklady příštích období

Náklady příštích období tvoří v převážné míře časově rozlišená provize. Počet let, po které penzijní fondy provize časově rozlišují a rozpouštějí tyto náklady do ročního výsledku, se pohybuje v průměru okolo 5–6 let. Nesplacené náklady budou muset být jednou uhrazeny, což bude mít vliv na výnos připisovaný účastníkům. Z pohledu nákladového zatížení vychází nejlépe PF České spořitelny, nejvíce je nesplacenými náklady zatížen Aegon PF.⁷⁰

Graf 3: výše nesplacených provizí

⁷⁰ Interní materiály

Zdroj: interní materiály

13.1.4 Historické výnosy

Podíváme-li se na tabulku podrobněji, vidíme, jak se jednotlivým fondům dařilo v průběhu 10 let. Zde je vidět, že nejlépe dopadl penzijní fond pojišťovny Allianz a naopak nejhůře dopadla ČSOB PF Stabilita. Minulé výnosy nejsou zárukou výnosů budoucích, ale dávají nám obrázek o hospodaření penzijních fondů.

Tabulka 4: historické výnosy penzijních fondů

Penzijní fond	zhodnocení		
	1 rok	5 let	10 let
Aegon PF	2,11	n/a	n/a
Allianz PF	3,00%	3,00%	3,30%
PF ČS	2,34%	2,00%	2,90%
ČSOB PF Progres	1,04%	1,40%	3,20%
ČSOB PF Stabilita	1,50%	1,60%	2,60%
Generali PF	2,10%	2,90%	3,30%
ING PF	2,14%	1,70%	2,90%
AXA PF	1,47%	1,60%	2,70%
PF ČP	2,00%	1,80%	2,80%
PF KB	2,23%	1,70%	3,00%

zdroj: interní materiály

13.1.5 Nabídka služeb

Na trhu nalezneme nespočet doplňkových služeb, ať už jsou více či méně důležité. Za služby, které jsou nejužitečnější, považujeme ty, které mají zvýhodněné podmínky.

14. Životní pojištění

V současné době je na pojišťovacím trhu nepřehledné množství firem a s nimi i jejich produktů. Pro běžného člověka je tedy poměrně obtížné vybrat si z nich ten, který je pro něj nevhodnější a zároveň pokryje veškeré jeho potřeby a splní požadavky. Pro tyto případy jsou již v dnešní době na trhu i společnosti, které se zabývají přímo finančním poradenstvím.

Finanční poradce se zaměří na veškeré klientovi požadavky a podle nich je schopen mu na trhu vybrat nejvhodnější produkt. Někdo ovšem namítne, že tuto službu poskytne každý pojišťovací agent. Avšak pojišťovací agent spolupracuje pouze se svou pojišťovnou, a tak sice nabídne klientovi produkt, který je zrovna v danou chvíli u pojišťovny výhodný, ale už neřekne, že na trhu je produkt jiné pojišťovny, který by byl pro jeho potřeby a požadavky mnohem vyhovující.

Zaměříme se nyní na jednotlivé složky diplomové práce. Jako první bych se začala zabývat životním pojištěním. Jak jsem se již v teoretické části uváděla, životní pojištění je především zakládáno pro krytí neplánovaných událostí, jimiž je úraz, trvalé následky způsobené úrazem či dokonce smrt.

Na trhu s životním pojištěním nalezneme tři základní druhy a to:

- Rizikové
- Kapitálové
- Investiční

14.1 Rizikové životní pojištění

Rizikové životní pojištění je určeno pro ty, kteří se chtějí pojistit pouze pro případ smrti. Nemá žádnou spořicí částku a klient tedy na konci svého pojištění nic nedostane. Výhodou ovšem je, že pokud se

na trhu objeví nový a výhodnější produkt může jej okamžitě změnit, aniž by o cokoliv přišel.

Rizikové životní pojištění je v praxi rozděleno do dvou skupin a to:

- 1) Rizikové životní pojištění s konstantní pojistnou částkou
- 2) Rizikové životní pojištění s klesající pojistnou částkou

Rizikové životní pojištění s konstantní pojistnou částkou v praxi znamená, že klient má po celou dobu pojištění stále stejnou pojistnou částku na smrt. V případě, že si rizikové životní pojištění uzavřel ve věku 40 let na částku 2000 000 Kč, až do doby ukončení pojištění bude jeho částka stále 2000 000 Kč.

Tato skutečnost však neplatí v případě rizikového životního pojištění s klesající pojistnou částkou.

Tento typ pojištění většinou volí klient, který jej zakládá nejčastěji pro krytí hypotéky. To znamená, že klient potřebuje mít v době založení vysoké zajištění, ale v době již neproduktivního věku není nikdo na jeho příjmech závislý. V případě tohoto druhu pojištění je také velmi důležité stanovit správně onu klesající pojistnou částku. Ta může mít dvě podoby:

- a) Lineárně klesající pojistnou částku
- b) Pojistnou částku klesající podle výše úroků

Rizikové životní pojištění s lineárně klesající pojistnou částkou je jedním z nejlevnějších na trhu. Je nutné podotknout, že pokud tento typ chce klient využít pro zajištění hypotéky, je nutné pojistnou částku opravdu dobře nastavit. Není totiž možné nastavit stejnou výši pojistné částky jako je výše hypotéky neboť hypoteční úvěr se splácí zdatelně pomaleji, než klesá pojistná částka rizikového životního pojištění

s lineárně klesající pojistnou částkou. Pojistná částka klesající podle výše úroků

Jak již sám název napovídá, v tomto případě se jedná o produkt, který se nastavuje ve stejné výši, jako je úroková sazba u zajišťovaného úvěru. Z tohoto důvodu je tento produkt tím vhodnějším pro krytí úvěrů.

14.2 Kapitálové životní pojištění

Toto životní pojištění má v praxi dvě složky a to složku pojištění a složku spoření. To tedy znamená, že z celkové placené pojistné částky jde část na pojištění a druhá část pak na spoření.

V praxi se většinou nejčastěji zajišťujeme pro případ smrti, ale také pro případ úrazu. Je také důležité se rozhodnout, která z těchto variant je pro nás důležitější. Pokud máme rodinu je to jednoznačně pojištění pro případ smrti, ale v případě, že jsem sami tak mít vyšší tento druh pojištění je zbytečné. Z tohoto důvodu jako nejčastější doplňky kapitálového životního pojištění jsou:

- Pojištění proti trvalým následkům
- Pojištění proti onemocnění závažnými chorobami
- Pojištění pro případ smrti úrazem
- Denní odškodné (za dobu nezbytného léčení úrazu)
- Denní odškodné (při pobytu v nemocnici)
- Denní odškodné (v pracovní neschopnosti)

14.3 Investiční životní pojištění

Ta část investičního pojištění, která je považována za rezervotvornou není investována přímo pojišťovnou, ale je vložena do některého z penzijních fondů. Může se jednat o externí podílový fond, který se nachází ve správě konkrétní investiční společnosti, která v tomto ohledu přímo spolupracuje s pojišťovnou.

Druhou možností je pak fond, který je vytvořenou pojišťovnou a je také využíván pouze a jen klienty této pojišťovny. Každý z nás si může fond vybrat z několika typů. Tyto typy jsou rozděleny podle rizika, které je pojištěný ochoten podstoupit. Můžeme si také zvolit, zda chceme využít jednoho nebo více fondů, které si pak můžeme i v průběhu trvání našeho pojištění měnit a tak si libovolně přesouvat své finanční prostředky mezi jednotlivé fondy.

Mluvíme-li o těchto fondech, pak se zpravidla jedná o fond peněžního trhu, akciový fond, dluhopisový fond a dále také různé smíšené fondy. Každý z těchto fondů je pak dále rozdělen na podíly, které pojišťovna nakupuje a prodává za příslušný kurz fondu. Tento kurz fondu se pak mění podle jeho výkonnosti. To tedy znamená, že námi zaplacené pojistné se nejprve převede na ony podíly, a to dle aktuální hodnoty kursu. Z výnosnosti těchto podílů se pak odvíjí náš zisk, který může nejen růst, ale může také i klesat.

Pojišťovny proto nepřipisují podíly na zisku stejně jako u klasického kapitálového životního pojištění, kde je zaručen vždy stejný zisk.

Jednou z největších předností investičního pojištění je jeho vysoká variabilita.

V průběhu pojištění lze libovolně měnit výši pojistného a pojistné částky, sjednávat nebo rušit pojištění některých rizik, vkládat mimořádné částky a posilovat tak kapitálovou hodnotu pojištění.

U investičního životního pojištění není problém vybírat průběžně všechny své finanční prostředky.

Investiční životní pojištění lze kdykoliv vypovědět, a tak tedy získat aktuální hodnotu svých podílů.

14.4 Založení životního pojištění

Životní pojištění se zakládá pro případ krytí rizika. Vezmeme-li v úvahu příjmy klienta a jeho výdaje získáme jeho platební bilanci. Na modelovém příkladu využijeme fiktivní částky, abychom viděli, jak všechno vlastně funguje.

Potencionální klient má příjmy 20 000Kč, jeho výdaje pak činí 15 000Kč. Jeho finanční bilance pak činí 5 000Kč. Těchto pět tisíc by měl člověk rozdělit podle svých vlastních preferencí. Všichni, kdo správně uvažují, si uvědomují, že oněch 5 000Kč, musí rozdělit tak, aby si zajistil své preference v současné době a vytvořil si nějakou určitou rezervu. V neposlední řadě by měli myslet na své zajištění v době, kdy už nebudou moci pracovat.

Co se však stane v případě, kdy klient nebude moci pracovat a jeho příjmy tedy budou o mnoho nižší než jeho výdaje. Jako první vezmeme příklad dlouhodobé nemoci. Podle výše hrubého příjmu se pak vypočítá výše jeho nemocenské dávky, což v našem případě činí 10 000Kč v tu chvíli je tedy pro člověka finanční bilance mínus 5 000Kč. Pojišťovna se tedy zavazuje tento rozdíl klientovi doplatit, aby se dostal na potřebnou výši svých výdajů.

Obdobně je tomu i v případě trvalých následků. Zde by se klient dostal se svými příjmy na výši pouhých 8 000Kč, je tu tedy 7 000 rozdíl od nutné výše výdajů. Pojišťovna tedy tuto částku doplácí.

Je zde však ještě možnost, že si klient chce nechat vyplatit celé pojistné plnění najednou, nebo také možnost nechat si část vyplatit hned a část postupně v rentách. V případě pojištění proti trvalým následkům je pojistné plnění rozděleno do pěti pásem s progresí. Částka, na kterou se pojištění trvalých následků sjednává je od 1 milionu do 5-ti milionů. To, že jsou tyto částky rozděleny do pěti pásem s progresí znamená, že každé pásmo má svou progresi v podobě procent. Tato procenta jsou určením poškození těla.

1. Pásmo	0-20%
2. Pásmo	20-40%
3. Pásmo	40-60%
4. Pásmo	60-80%
5. Pásmo	80-100%

Částka od jednoho do pěti milionů je tedy rozdělena podle těchto pásem.

V případě kdy se člověk například dostane na invalidní vozík, poškození jeho těla pak spadá do 70-ti % poškození. To tedy znamená, že klient má nárok na 70% ze 4 000 000Kč, tedy na částku 2 800 000Kč. Je to tak proto, že každé pásmo představuje jeden milion korun. Tuto částku může klient vybrat podle své vlastní úvahy.

Je samozřejmostí, že se pojišťovna bude snažit s takovým klientem nespolupracovat a pojištění ukončit. Neboť klient by v tomto případě měl dostat ono odškodné ve výši 2 800 000Kč a zároveň ještě částku, kterou bude mít na svém kontě naspořenou. Tato částka se při minimálním vkladu a době 35 let pohybuje kolem dalších 2 500 000Kč. Což už není zanedbatelná částka a tak se pojišťovna snaží nalézt nějakou skulinu, aby nemusela částku vyplatit.

Nyní si ukážeme životní pojištění na třech modelových případech. Všechny tyto příklady jsou vztažené k mé osobě. Jedná se o investiční životní pojištění, s některými připojištěními.

První příklad je pojišťovna Allianz. Zde je sjednáno připojištění pro případ trvalých následků a připojištění pro denní odškodné. Hlavní pojištění je sjednáno pouze pro případ smrti a to za 1000Kč měsíčně, obě připojištění pak na 245Kč, se slevou tato částka je 233Kč. Celková měsíční taxa tedy činí 1233Kč. Výše pojistného se odvíjí také od rizikové skupiny, ve které se nacházíme. Zmiňované skupiny se odvíjí od našeho povolání, či našich zájmů. Podle těchto kritérií bude mít jinou

výši pojistného administrativní pracovníce a jinou výši horník. Rozdílem bude také administrativní pracovník, který nemá žádné zájmy a takový, který ve volném čase leze po skalách.

Tabulka 5: modelace pojišťovny Allianz

Allianz pojišťovna, a. s. úsek pojištění osob Ke Štvanici 656/3, 186 00 Praha 8 Česká republika		Jan Flégr			
Nabídku vypracoval:					
Kontakt:		728299888			
Nabídka pojištění - investiční životní pojištění Allianz F1					
Základní údaje					
Osoby	Příjmení, jméno	Vstupní věk	Pohlaví	Zaměstnaní	Druh činnosti
1. pojištěný	Forejtová, Jana Bc.	27	Žena	Administrativní pracovník	Zaměstnanec
Lhůta placení:			Měsíční		
Hlavní pojištění (pouze pro 1. pojištěného)					
		Pojistná částka	Pojistná doba	Indexace	
X	Investiční životní pojištění pro případ smrti nebo dožití	---	38 let	0%	
X	Konstantní pojistná částka pro případ smrti	500 000 Kč	38 let	0%	
X	Smrt následkem úrazu při dopravní nehodě	500 000 Kč	38 let		
Měsíční pojistné za hlavní pojištění		1 000 Kč			
Sjednaná připojištění					
1. pojištěný		Pojistná doba	Pojistná částka *	Měsíční pojistné	
Připojištění pro případ trvalých následků s progresivním plněním		38 let	1 000 000 Kč	110 Kč	
Připojištění denního odškodného s progresivním plněním		38 let	300 Kč	135 Kč	
Měsíční pojistné za připojištění pro 1. Pojištěného			245 Kč		
Celkové měsíční pojistné za připojištění			245 Kč		

Celkové lhůtní pojistné za připojištění (po slevě)	233 Kč
Celkové lhůtní pojistné	1 233 Kč
<i>Z toho lhůtní pojistné od pojistníka za hlavní pojištění</i>	<i>1 000 Kč</i>
<i>Z toho lhůtní pojistné od zaměstnavatele za hlavní pojištění</i>	<i>0 Kč</i>
Povinné formuláře k návrhu smlouvy	
1. pojištěný	
Vyplněný zdravotní dotazník v pojistné smlouvě	Ano
Lékařská prohlídka	Ne
Údaj o příjmu v pojistné smlouvě	Ne
Doplňující dotazy k požadované pojistné ochraně	Ne
* Pojistnou částkou se rozumí pojistná částka / roční důchod / denní odškodné / denní dávka.	
Platnost nabídky do:	Datum vyhotovení nabídky: 6.3.2012
	6.4.2012
Tato nabídka byla vytvořena na základě požadavku zájemce o pojištění a vyjadřuje obecnou cenu pojistného, odpovídající rozsahu pojistného krytí pro dané pohlaví a věk, a může se od konečné výše pojistného u sjednávaného pojištění lišit s ohledem na zdravotní stav pojištěného a jeho pracovní a sportovní činnost. Přijetí pojištění v uvedeném rozsahu podléhá schválení generálního ředitelství.	
Věříme, že Vás naše nabídka zaujala.	

Zdroj: interní materiály

Druhým příkladem je pak pojišťovna AEGON. Mé požadavky jsou stále stejné, a přesto je výše pojistného u této modelace o něco málo vyšší. Bohužel se zvýšení pojistné částky neprojevovalo ani na spořicí části, jak jsem čekala.

Tabulka 6: modelace pojišťovny AEGON

								
MODELACE AEGON INVEST & LIVE								
POJIŠTĚNÉ OSOBY								

Pořadí	jméno	příjmení	titul	narozena	role	pohlaví	rizik.skupina	přirážka-soprt
1	Jana	Forejtová	Bc.	1985	pojištěná	žena	1	0%
Osoba								

PARAMETRY POJISTNÉ SLOUVY

Technický počátek pojištění	1.4.2012	Frekvence placení pojistného	Měsíčně
Název produktu	AEGON INVEST & LIVE	Frekvenční pojistné	1 340 Kč
Tarif	2008	způsob placení pojistného	bankovním převodem

Investiční a ekonomické prostředí			
Předpokládaný investiční výnos	7,0%	Indexace	0,0%

Pojistné krytí	pojistná částka	navýšení riz. pojistného	pojistná doba	pojistné riziko
Pro případ smrti	500 000 Kč	0,00%	38	14,92 Kč
Trvalé následky úrazu	1 000 000 Kč	0,00%	38	225,00 Kč
Denní odškodné při úrazu	300 Kč	0,00%	38	109,50 Kč

Zdroj: interní materiály

Posledním příkladem je FLEXI životní pojištění od České spořitelny. Přesto, že jsem své požadavky na životní pojištění nezměnila, cena se oproti prvnímu druhu pojištění navýšila ještě o několik set korun výš. Přesto mě, ale žádné zvýhodnění nečekají. Jen zaplacení vyššího pojistného.

Tabulka 7: modelace pojišťovny České spořitelny

FLEXI životní pojištění			
Simulovaný průběh pojištění zpracovaný dne 06.03.2012			
1. pojištěný			
Příjmení a jméno:	Forejtová Jana Bc.		
Datum narození/RČ:	01.01.1985		
Pohlaví:	žena		
Riziková skupina:	1		
Základní pojištění		Konec pojištění	Pojistné za riziko
Základní pojištění pro případ smrti			
z jakýchkoliv příčin:	10 000 Kč	31.03.2050	1 Kč
Doplňková a úrazová složka pojištění			
Doplňkové pojištění pro případ smrti z jakýchkoliv příčin:		Nesjednáno	
Pojištění velmi vážných onemocnění:		Nesjednáno	
Pojištění invalidity s jednorázovou výplatou			
pojistné částky - úraz:		Nesjednáno	
Pojištění invalidity s jednorázovou výplatou			
pojistné částky - úraz nebo nemoc:		Nesjednáno	
Připojištění k pojištění invalidity s jednorázovou			
výplatou pojistné částky (invalidita 1. a 2. stupně):		Nesjednáno	
Pojištění zproštění od placení pojistného:		Nesjednáno	
Pojištění pro případ			
smrti následkem úrazu:		500 000 Kč	31.03.2050 50 Kč
Pojištění trvalých následků			
úrazu - s progresí od 0,5 % :		1 000 000 Kč	31.03.2050 134 Kč
(s možností výplaty plnění z částky až 4 000 000 Kč)			
Pojištění trvalých následků úrazu - s progresí od 10 % :		Nesjednáno	
Pojištění denního			
odškodného - úraz:		300 Kč/den	31.03.2050 170 Kč
Připojištění k dennímu odškodnému - denní odškodné nad limit			
stanovený oceňovací tabulkou:		Nesjednáno	
Pojištění hospitalizace - úraz:		Nesjednáno	
Pojištění hospitalizace - úraz nebo nemoc:		Nesjednáno	
Pojištění pracovní neschopnosti - nemoc,			
- celkové plnění následně od 15. dne		Nesjednáno	
- celkové plnění následně od 29. dne		Nesjednáno	
- celkové plnění následně od 57. dne		Nesjednáno	
Připojištění úrazu k pracovní neschopnosti :		Nesjednáno	
Pojištění kapitálové hodnoty:		Nesjednáno	
Pojištění invalidity nebo dlouhodobé péče			

s výplatou doživotní renty:	Nesjednáno
Pojištění doživotní kapitálové renty:	Nesjednáno
Pojistné za riziko představuje průměrné pojistné za jednotlivé riziko dle frekvence placení (v případě jednorázového pojistného jde o součet měsíčního pojistného za jednotlivé riziko za celou dobu trvání rizika).	
U dětského pojištění se jedná o průměrné pojistné za jednotlivé riziko dle frekvence placení za jedno pojištěné dítě.	
Poměr rozložení pojistného do fondů	
PČS fond akciový (fond AA50) 80 %	
REICO ČS Nemovitostní fond (fond AF35) 20 %	
Při navrhovaném rozložení pojistného do jednotlivých fondů je předpokládané zhodnocení: 7,00 % p.a.	
Celkové pojistné: 1 464 Kč	
Frekvence placení pojistného: Měsíční	
Počátek pojištění: 01.04.2012	
Konec pojištění ve 24.00 hod. dne předcházejícího výročnímu dni trvání pojištění v kalendářním roce, ve kterém se 1. pojištěný dožije 65 let věku: 31.03.2050	
V návrhu pojistné smlouvy doporučujeme sjednat indexaci, která se provádí podle platných ustanovení pojistných podmínek k výročnímu dni počátku pojištění za účelem průběžného zachování reálné hodnoty uzavřeného pojištění.	

Zdroj: interní materiály

14.5 Rozložení peněz do více produktů nebo-li diverzifikace portfolia

Ještě před tím než se začneme rozmýšlet, kam své úspory investujeme, abychom měli co největší zhodnocení. V první chvíli je nutné si uvědomit, že je nutné si část svých úspor ponechat jako takzvaný finanční polštář. Jedná se o rezervu, kterou můžeme mít během několika dnů k dispozici. Za ideální považujeme částku, která je ve výši tří až šestinásobku nutných životních nákladů.

Nejlepším způsobem, který můžeme zvolit pro uložení svých finančních rezerv je jejich uložení na krátkodobé termínované účty nebo do fondů peněžního trhu, jejichž podílové listy lze poměrně snadno a rychle prodat.

To jak rozmístit naše úspory je velmi obtížné. Jelikož žádná rada jak konkrétně rozmístit úspory neexistuje. Každý z nás investuje tak, aby neohrozil svoji finanční situaci. Vždy tedy záleží na tom jaký majetek máme v době, kdy peníze investujeme a na naší ochotě riskovat. V době kdy se naše investice nezdaří tak jinak ponese ztrátu například 200 000 Kč, ten kdo svůj majetek počítá v milionech a jinak tuto ztrátu ponese někdo pro koho je 200 000 Kč jeho jedinými úsporami.

14.6 Zdanění výnosů jednotlivých produktů

Zdanění výnosů jednotlivých produktů se většinou liší podle toho, zda jsme dodrželi požadovanou dobu trvání produktu, nebo zda jsme tento produkt vypověděli dříve.

Největší problém nastává, pokud zrušíme produkt se státní dotací před jeho řádným ukončením. V tuto chvíli pak musíme vrátit všechny státní dotace, které jsme v produktu obdrželi. U penzijního připojištění navíc musíme ještě zpětně zdanit výnos 15%.

Jakmile zrušíme produkt, kde máme daňovou úlevu, před jeho řádnou dobou ukončení, musíme podle zákona podat sami daňové přiznané a tak dodanit zpětně uplatněné odpočty na dani z těchto produktů z těchto produktů.

Většina finančních úřadů je tolerantní a tak nám toleruje, že nemusíme zpětně dodaňovat uplatněné odpočty u zrušených životních smluv, pokud si převedeme odkupné ze zrušené životní smlouvy na nově založenou smlouvu životního pojištění. Tato smlouva však musí splňovat parametry trvání do 60 let našeho věku.

ZÁVĚR

Jak jsem již v úvodu naznačila, ve své práci se chci zaměřit na klíčové otázky týkající se života každého člověka. Každý člověk, který má rodinu, myslí především na to, jak svou rodinu zabezpečit. Skoro každý den čteme či slyšíme o případech, kdy se živiteli rodiny stala nehoda, kvůli které již nemohl svou rodinu finančně zabezpečit.

Jak se na tyto případy připravit? A dá se na ně připravit? Každý mi dá za pravdu, že život se za peníze nekoupí. Představme si však situaci, kdy jste matka se dvěma dětmi a nečekaně se dozvíte, že váš manžel se již domů nevrátí. V té chvíli se vám zhroutl svět, avšak musíte přemýšlet, jak zabezpečit vaši rodinu.

Pro tyto případy je právě životní pojištění, které má za úkol zjednodušit váš život v těchto těžkých chvílích a pomáhá vám postavit se na vlastní nohy a snažit se co nejdříve vrátit do skutečného života. Proto jsem mu věnovala část své práce a to již počátkům tohoto pojištění a podrobněji jsem rozebrala vývoj pojištění v naší zemi. Poté jsem se více zaměřila na situaci na našem trhu, kdy jsem se zmínila o tom, kolik pojišťoven se na našem trhu objevuje a které z nich toto pojištění nabízí.

V další části jsem se zaměřila na princip životního pojištění, co si vůbec pod tímto pojmem představít. Jak již název tohoto pojištění naznačuje, jedná se o pojištění pro život, avšak až při zpracování této práce jsem se dozvěděla, jaké veškeré produkty se pod tímto názvem skrývají. Velice mě překvapily možnosti dalších pojištění, které se dají k životnímu pojištění uzavřít.

V případě zajištění rodiny se nemůže myslet pouze na tu nejhorší situaci, která může nastat, a tou je smrt živatele. V mnoha případech stačí pouhý úraz, který znemožní výkon práce a tím pádem zamezí přístupu příjmu do domácnosti. Proto spousta pojišťoven nabízí

spousty jiných pojištění, která je jistě vhodné uzavřít spolu se životním pojištěním.

V závěru části o životním pojištění jsem se zaměřila na druhy tohoto pojištění. Musím opravdu přiznat, že mě překvapilo, kolik druhů se na našem trhu nabízí. Každý člověk, který se pro toto pojištění rozhodne, si může zvolit takové, které bude nejlépe vyhovovat jeho životní situaci a jeho potřebám.

V dnešní době je stejně důležité zamyslet se nad tím, jak se zabezpečit na stáří a k tomu slouží penzijní připojištění, které má svůj význam napsaný již v názvu.

V části věnované tomuto pojištění jsem se zaměřila nejen na pojištění samotné, ale i na jeho historii, ve které se formovalo do dnešní podoby. Podrobně jsem se seznámila s možnostmi založení tohoto pojištění, a jak vypadá smlouva u tohoto pojištění, co je jejím předmětem a které strany jej uzavírají.

Již z dřívějšíka jsem věděla, že k tomuto pojištění patří státní příspěvek, avšak až při zpracování své diplomové práce jsem se s těmito příspěvky blíže seznámila a to hlavně s jejich výší, která je závislá na výši měsíční platby pojištěnce.

Obě tyto pojištění mají společné to, že se jejich placení dá zahrnout do přiznání k dani z příjmu fyzických i právnických osob. Těmito pojištěními si každý poplatník snižuje základ daně, ze kterého je vypočítávána daň.

Dle mého názoru jsou obě tato pojištění velice přínosná pro každého člověka, avšak v poslední době se na trh tlačí spousta nových produktů, které nám nabízejí velice podobné pojištění.

Mezi nejviditelnější nové produkty bych zařadila spořicí účet, který slibuje zhodnocení každé koruny vložené na tento účet, avšak s možností kdykoli na své úspory sáhnout a moci s nimi manipulovat. Ani penzijní připojištění ani životní pojištění tuto možnost nenabízejí. Jde však o to, zda je tato podmínka opravdu důležitá. Sama si myslím, že pokud člověk má určitá omezení v manipulaci se spořeními, je to jen ku prospěchu věci.

Avšak nejen manipulace s úsporami je důležitý faktor při výběru možnosti zabezpečení se. Mezi další velmi důležité aspekty patří míra zhodnocení, čili úrok zhodnocení, který nám pojišťovny či banky nabízejí. Jak už název vypovídá, spořicí účet nabízí úrok na spoření vyšší než pojištění. Na trhu je veliký výběr spořicích účtů, proto si každý klient může zvolit dle svého ten nejlepší.

Na závěr bych chtěla zmínit, že každá z nabízených možností, má své klady i zápory, avšak každý má právo volby a měl by tedy zvolit ten produkt, který bude nejlépe vyhovovat jeho životnímu stylu a potřebám.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

DUCHÁČKOVÁ, Eva. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. Vydání 1. Praha Ekopress s.r.o., 2003.

ISBN: 80-86119-67-X

HRADEC, M., ZÁRYBNICKÁ, J., KŘIVOHLÁVEK, V. *Pojištění a pojišťovnictví*. Vysoká škola finanční a správní, o.p.s., 2005. ISBN: 80-86754-48-0

KOLEKTIV AUTORŮ Z ČESKÉ ASOCIACE POJIŠŤOVEN. *Životní pojištění*. Vydání 1. Praha, Grada, 2002.

ISBN: 80-247-0146-4

MARVAN, Miroslav, CHALOUPECKÝ, Josef. *Dějiny pojišťovnictví v Československu 2. Díl*. Vydání 1. Bratislava Alfa Conti s.r.o., 1993. ISBN: 80-88739-01-2

ŠULC, Jaroslav, ILLETŠKO, Petr. *Penzijní připojištění*. Vydání 1. Praha Grada Publishing s.r.o., 2000. ISBN: 80-7169-979-9

Interní materiály

Internetové zdroje:

Co je to penzijní připojištění, dostupné z:
<http://www.finance.cz/duchody-a-penze/informace/penzijni-pripojisteni/co-je-to/>

Daňové výhody, dostupné z:
<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/dprij/cast1.aspx>

Dětské životní pojištění, dostupné z: <http://www.penize.cz/detske-pojisteni>

Druhy penzí, dostupné z: <http://www.mesec.cz/pojisteni/penzijni-pripojisteni/pruvodce/druhy-vyplaceny-ch-penzi/>

Historie penzijního připojištění, dostupné z: http://www.cssz.cz/NR/rdonlyres/5572A3BE-22CD-46D3-A31F-2BA0076C1C63/0/publikace_80letSP.pdf

Investiční životní pojištění, dostupné z: http://www.zivotnipojisteni.net/druhy_zp.htm

Investiční životní pojištění, dostupné z: <http://www.mesec.cz/pojisteni/zivotni-pojisteni/investicni-zivotni-pojisteni/pruvodce/>

Investiční životní pojištění, dostupné z: <http://ok-zivotni-pojisteni.cz/druhy-zivotniho-pojisteni/investicni-zivotni-pojisteni/>

Jak vybrat životní pojištění, dostupné z: <http://www.finance.cz/pojisteni/informace/zivotni/jak-vybrat/>

Kapitálové životní pojištění, dostupné z: <http://ok-zivotni-pojisteni.cz/druhy-zivotniho-pojisteni/kapitalove-zivotni-pojisteni/>

Kapitálové životní pojištění, dostupné z: http://www.zivotnipojisteni.net/druhy_zp.htm

Kdy se připojistit, dostupné z: <http://www.finance.cz/duchody-a-penze/informace/penzijni-pripojisteni/kdo-a-kdy-se-pripojistit/>

Penzijní plán, dostupné z: http://www.csobpf.cz/WebCsob/Stabilita/Profil/Penzijni_plan_statut_Stabilita.pdf

Princip životního pojištění, dostupné z: http://www.zivotnipojisteni.net/princip_zp.html,

Proč uzavřít životní pojištění, dostupné z: <http://www.finance.cz/pojisteni/informace/zivotni/proc-uzavrit/>

Příspěvky, dostupné z: <http://www.finance.cz/duchody-a-penze/informace/penzijni-pripojisteni/prispevky/>

Příspěvky, dostupné z: <http://www.finance.cz/duchody-a-penze/informace/penzijni-pripojisteni/statni-prispevek/>

Rizikové životní pojištění, dostupné z: <http://www.mesec.cz/clanky/vyznejte-se-v-rizikovem-zivotnim-pojisteni/>

Rizikové životní pojištění, dostupné z: <http://www.finance.cz/pojisteni/informace/zivotni/rizikove/>

Životní pojištění, dostupné z: <http://poradci-sobe.cz/pojisteni/zivotni-pojisteni---ceska-pojistovna-opet-lidrem-trhu/>

Životní pojištění, dostupné z: <http://poradci-sobe.cz/pojisteni/zivotni-pojisteni---ceska-pojistovna-opet-lidrem-trhu/>

Životní pojištění, dostupné z: <http://www.zivotnipojisteni.info>

Životní pojištění, dostupné z: www.zivotnipojisteni.net

SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ

Seznam tabulek

TABULKA 1: STÁNÍ PŘÍSPĚVEK

TABULKA 2: ROČNÍ DAŇOVÁ ÚSPORA

TABULKA 3: ZMĚNY OD ROKU 2013

TABULKA 4: HISTORICKÉ VÝNOSY PENZIJNÍCH FONDŮ

TABULKA 5: MODELACE POJIŠŤOVNY ALLIANZ

TABULKA 6: MODELACE POJIŠŤOVNY AEGON

TABULKA 7: MODELACE POJIŠŤOVNY ČESKÉ SPOŘITELNY

Seznam grafů

GRAF 1: KAPITÁLOVÁ PŘIMĚŘENOST

GRAF 2: VÝŠE NÁKLADŮ

GRAF 3: VÝŠE NESPLACENÝCH PROVIZÍ

SEZNAM PŘÍLOH

- PŘÍLOHA A: REZIDENČNÍ DOTAZNÍK A PROHLÁŠENÍ
- PŘÍLOHA B: SPECIÁLNÍ OTÁZKY PRO POTÁPĚNÍ A PROHLÁŠENÍ
- PŘÍLOHA C: OTÁZKY PRO MOTORSPORT A PROHLÁŠENÍ
- PŘÍLOHA D: SPECIÁLNÍ OTÁZKY PRO LÉTÁNÍ A PROHLÁŠENÍ
- PŘÍLOHA E: SPECIÁLNÍ OTÁZKY PRO HOROLEZECTVÍ A PROHLÁŠENÍ

PŘÍLOHY

Příloha A: Rezidenční dotazník a prohlášení

REZIDENČNÍ DOTAZNÍK A PROHLÁŠENÍ

AEGON Pojišťovna, a.s., Na Pankráci 26/322, 140 00 Praha 4, Česká republika, IČ: 271 62 461, zapsaná v Obchodním rejstříku Městského soudu v Praze, oddíl B, vložka 9577.

POJISTNÍK / POJISTĚNÝ	Níže uvedená osoba je ☐ pojistník ☐ pojistěný		Pojistník/pojistěný je ☐ muž ☐ žena	
	Titul před jménem		Titul za jménem	
Datum narození		Místo narození	Rodné číslo	Příjmení
Typ průkazu totožnosti (OP/PAS)		Číslo průkazu	Datum vydání průkazu	Platnost průkazu do
Trvalé bydliště - ulice (místo a číslo)		PSC	Místo (pošta)	

REZIDENČNÍ DOTAZNÍK	Doplňující údaje uveďte do níže uvedeného pole. Doplňující odpovědi označte vždy číslem příslušné otázky.																											
	1	Při plnění svých pracovních úkolů budete cestovat mimo ČR? ☐ ano ☐ ne		Pokud ANO, uveďte podrobnosti:																								
	Předpokládaná doba pobytu (dny, měsíce, roky):																											
	Země pobytu: ☐ státy EU/EEA/ Švýcarsko ☐ USA, Kanada, Austrálie ☐ ostatní, specifikujte:																											
	Dopravní prostředek k přepravě do ciziny:																											
	Zaměstnavatel v zahraničí (název, ulice, PSC, místo, stát, počet zaměstnanců - přibližně):		Popis pracovních povinností v zahraničí:																									
	2	Máte v úmyslu vycestovat mimo území ČR na dobu delší jak 3 měsíce v následujících 3 letech? ☐ ano ☐ ne		Pokud ANO, uveďte podrobnosti:																								
	Země pobytu: Místo pobytu: Předpokládaná doba pobytu:																											
	3	Máte v cizině zajištěnou zdravotní péči? ☐ ano ☐ ne		Pokud ANO, uveďte podrobnosti:																								
	V jakém zařízení (např. nemocnice)? V jaké vzdálenosti od místa pobytu v cizině (km):																											
	4	Uveďte zdroj majetku, z kterého budete hradit pojistné (vždy musí být uveden alespoň jeden zdroj):																										
	☐ úspory / plat ☐ prodej podniku ☐ prodej nemovitosti ☐ obchodní majetek ☐ příjem z investování ☐ dar / výhra ☐ ostatní důvody, specifikujte:																											
5	Uveďte jaký je Váš aktuální hlavní zdroj příjmů (vždy musí být uveden alespoň jeden zdroj):																											
☐ příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky ☐ příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti ☐ příjmy z kapitálového majetku a pronájmů ☐ dávky z nemocenského nebo důchodového pojištění, nebo dávky státní sociální podpory ☐ dar / výhra ☐ ostatní, specifikujte:																												
6	Uveďte výši Vašeho čistého ročního příjmu za předchozí zdaňovací období:																											
☐ méně než 49 999 Kč ☐ 50 000 - 199 999 Kč ☐ 200 000 - 499 999 Kč ☐ více než 500 000 Kč																												
7	Uveďte výši Vašeho čistého ročního příjmu za aktuální zdaňovací období:																											
☐ méně než 49 999 Kč ☐ 50 000 - 199 999 Kč ☐ 200 000 - 499 999 Kč ☐ více než 500 000 Kč																												
8	Můžete výši Vašich příjmů na vyžádání doložit? ☐ ano ☐ ne																											
Pokud ANO, jakým způsobem (např. kopie daňového přiznání):																												
9	Uveďte přehled Vašich finančních závazků (včetně zatím projednávaných žádostí o úvěr)																											
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>Výše úvěru, půjčky (Kč)</th> <th>Splatnost v roce</th> <th>Účel</th> <th>Stav</th> <th>Věřitel (název)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>☐ žádáno ☐ schváleno</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>☐ žádáno ☐ schváleno</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>☐ žádáno ☐ schváleno</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>☐ žádáno ☐ schváleno</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>				Výše úvěru, půjčky (Kč)	Splatnost v roce	Účel	Stav	Věřitel (název)				☐ žádáno ☐ schváleno					☐ žádáno ☐ schváleno					☐ žádáno ☐ schváleno					☐ žádáno ☐ schváleno	
Výše úvěru, půjčky (Kč)	Splatnost v roce	Účel	Stav	Věřitel (název)																								
			☐ žádáno ☐ schváleno																									
			☐ žádáno ☐ schváleno																									
			☐ žádáno ☐ schváleno																									
			☐ žádáno ☐ schváleno																									
10	Plánujete v budoucnu nějaké změny, které sníží nebo zvýší riziko související s pobytem v zahraničí? ☐ ano ☐ ne																											
Pokud ANO, uveďte podrobnosti:																												
11	Jste pojištěn dle zákona o veřejném zdravotním pojištění v ČR? ☐ ano ☐ ne																											
12	Jste pojištěn dle zákona o důchodovém pojištění v ČR? ☐ ano ☐ ne																											
Doplňující údaje uveďte případně další informace, které jsou důležité pro ohodnocení rizika souvisejícího s pobytem v zahraničí:																												

Prohlášení: Prohlašuji, že výše uvedené informace jsou úplné a pravdivé. Jsem si vědom/a, že neúplné nebo nepravdivé odpovědi mohou mít ve smyslu ustanovení § 23 a § 24 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě, ve znění pozdějších předpisů, a Všeobecných pojistných podmínek pro životní pojištění platných pro danou pojistnou smlouvu, kterou je pojištěn pojištěn, za následek zejména odstoupení od smlouvy ze strany pojistitele nebo snížení či odmítnutí plnění v případě pojistné události. Současně udělují pojistiteli výslovný souhlas v souladu se zákonem číslo 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů, aby mé osobní údaje v rozsahu uvedeném v tomto rezidenčním dotazníku, byly pojištětem nebo jím v souladu s cit. zákonem pověřeným zpracovatelem zpracovávány za účelem využívání těchto osobních údajů v rámci předmětu podnikání pojistitele, tj. k činnostem přímo nebo nepřímě souvisejícím s pojištěním či zajišťovací činností.

PROHLÁŠENÍ POJISTNÍKA (přeškrtněte pokud je toto prohlášení nepravdivé): Svým podpisem potvrzuji/prohlašuji, že nejsem politicky exponovanou osobou ve smyslu § 4 odst. 5 zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a terorismu (viz definice na zadní straně tohoto dotazníku) a rovněž se zavazuji, že v případě, že se v průběhu trvání smluvního vztahu s pojištětem touto osobou stanu, oznámím tuto skutečnost bez zbytečného odkladu pojištěti, resp. mu v této souvislosti poskytnout veškerou nezbytnou součinnost.

V _____

Dne _____	Podpis pojištěného/pojistníka <small>(případně i zákonného zástupce)¹⁾</small>	Podpis zástupce AEGON
-----------	--	-----------------------

¹⁾ Od 1.1.2007 členské státy EU: Belgie, Bulharsko, Česko, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Kypr, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Německo, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko, Švédsko, Spojené království Velké Británie a Severního Irsku. Členské státy EEA jsou kromě států EU také: Island, Lichtenštejnsko, Norsko.
²⁾ Roční příjem po zdanění za zdaňovací období bez dávek nemocenského a důchodového pojištění a dávek státní sociální podpory.
³⁾ Totožnost pojištěného byla před podpisem dotazníku ověřena zástupcem pojistitele dle platného průkazu totožnosti. Pojištěti je oprávněn požadovat úřední ověření totožnosti pojištěného.

B-65 020

Zdroj: interní materiály

Příloha B: speciální otázky pro potápění a prohlášení

* S U W 0 0 3 *

* 0 0 0 0 0 0 0 0 1 *

Speciální otázky pro potápění a prohlášení

Pojistěný					
Titul před jménem	Jméno	Příjmení	Titul za jménem	Rodné příjmení	Účastník je ☐ žena ☐ muž
Rodné číslo		Datum narození		Místo narození	Státní příslušnost
Typ průkazu (OP/PAS)	Číslo průkazu	Datum vydání průkazu	Platnost průkazu do	Průkaz vydán	
Trvalé bydliště	Ulice (místo a číslo)		PSČ	Místo (pošta)	

Speciální dotazník pro potápění

Doplňující údaje uveďte do níže uvedeného pole. Doplňující odpovědi označte vždy číslem příslušné otázky

1. Od kdy provozujete sportovní aktivity v oblasti potápění, uveďte rok, případně měsíc - příběžně:
2. Jste registrován v některém ze sportovních klubů?
Pokud ANO, uveďte název klubu, kde jste registrován: _____ ANO NE
Členem klubu jste od (rok, případně měsíc - příběžně): _____
3. Získal jste v potápění nějakou kvalifikaci?
Pokud ANO, přiložte kopii průkazu/licence a uveďte jaké kvalifikace jste v potápění získal/a _____ ANO NE
datum vydání průkazu/licence: _____
Byl Vám někdy průkaz/licence odebrán?
Pokud ANO, uveďte důvod _____ ANO NE
a rok odebrání: _____
4. Staly se Vám nějaké nehody/úrazy vztahující se k aktivitě potápění?
Pokud ANO, uveďte počet nehod _____ ANO NE
příčiny nehod _____
následky _____
5. Ve kterých státech sport provozujete?
6. Potápění provozujete jako (vždy musí být zvolena jedna varianta):
 hobby/amatér profesionál voják
7. Uveďte další detaily vztahující se k provozování aktivity:
Počet ponorů ročně: _____
Obvyklá hloubka ponoru (m): _____
Maximální hloubka ponoru (m): _____
8. Žádáte provozování aktivity (musí být zvolena alespoň jedna možnost):
 sám ve dvou ve skupině
9. Vybíráte kde se potápíte (musí být zvolena alespoň jedna možnost):
 v moři v jeskyních v jezírce v řece
 jiné, prosím uveďte detaily: _____
10. Používáte při potápění potápěčských láhví?
Pokud ANO, uveďte, jaké náplně láhví při potápění používáte (musí být zvolena alespoň jedna varianta):
 stlačený vzduch NITROX jiné, prosím uveďte detaily: _____ ANO NE
11. Jste instruktor potápění?
Pokud ANO, uveďte detaily: na částečný úvazek na plný úvazek ANO NE
12. Uveďte jaký typ potápění provozujete (musí být zvolena alespoň jedna možnost):
 potápění k vrakům lodí potápění do vraků lodí potápění do jeskyní potápění pod led pokusy o rekordy
 jiné, prosím uveďte detaily: _____

Doplňující údaje:

PROHLÁŠENÍ Prohlašuji, že výše uvedené informace jsou úplné a pravdivé. Jsem si vědom/a, že neúplné nebo nepravdivé odpovědi mohou mít ve smyslu ustanovení § 23 a § 24 zákona č. 37/2004 Sb., o pojištění smlouvě, ve znění pozdějších předpisů, a Všeobecných pojistných podmínek pro životní pojištění platných pro danou pojistnou smlouvu, kterou je pojištěný pojištěn, za následek zejména odstoupení od smlouvy ze strany pojištětele nebo snížení či odmítnutí plnění v případě pojistné události. Veškeré změny opatruji výše uvedeným údajům je nutné bez prodlení písemně oznámit pojištěteli.

V _____	Podpis pojištěného případně záložního zástupce)	Podpis zástupce AEGON
Dne _____		

Totožnost pojištěného byla před podpisem dotazníku ověřena zástupcem pojišťovny dle písemného průkazu totožnosti. Pojištěný je oprávněn požadovat úřadní ověření totožnosti pojištěného.

Zdroj: interní materiály

Příloha C: otázky pro motosport a prohlášení

Speciální otázky pro motosport a prohlášení

Pojistěný					
Tižď před měřením	Jméno	Příjmení	Tižď za měřením	Rodné příjmení	Účastník je ☐ žena ☐ muž
Rodné číslo	Datum narození		Místo narození	Státní příslušnost	
Typ průkazu (DP/PAS)	Číslo průkazu	Datum vydání průkazu	Platnost průkazu do	Průkaz vydat	
Trvalé bydliště	Ulice (místo a číslo)	PSČ	Místo (pošta)		

Speciální dotazník pro motosport

Doplňující údaje uveďte do níže uvedeného pole. Doplňující odpovědi označte vždy číslem příslušné otázky.

- Od kdy provozujete sportovní aktivity v oblasti motosportu, uveďte rok, případně měsíc - přibližně:
- Už jste registrován/a v některém ze sportovních klubů?
Pokud ANO, uveďte název klubu, kde jste registrován/a _____ ANO NE
Členem klubu jste od (rok, případně měsíc - přibližně): _____
- Získal/a jste v motosportu nějakou kvalifikaci?
Pokud ANO, přiložte kopii průkazu/licence a uveďte jaké kvalifikace jste v motosportu získal/a _____ ANO NE
datum vydání průkazu/licence: _____
Byl Vám někdy průkaz/licence odebrán?
Pokud ANO, uveďte důvod _____ ANO NE
a rok odebrání: _____
- Staly se Vám někdy nehody/úrazy vztahující se k aktivitě motosportu?
Pokud ANO, uveďte počet nehod _____ ANO NE
příčiny nehod: _____
následky: _____
- Motosport provozujete jako (vždy musí být zvolena jedna varianta)
 hobby/amatér profesionál
- Popis aktivity (musí být zvolena alespoň jedna možnost):
 pravidelné závody trial závodní okruhy gladiá dráha rallye
 saloni/zručnost zkoušební jízdý orientační závody stoccar racing extrémní závody
 cross country dlouhé okruhy jízda do vrchu motokros/enduro
 jiné, prosím uveďte detaily.
- Úroveň soutěží, kterých se účastníte (musí být zvolena alespoň jedna možnost):
 mezinárodní národní regionální
- Uveďte ve kterých státech motosport provozujete:
- Uveďte technické parametry vozidla:
Značka _____ Obsah motoru (ccm³) _____
Typ _____ Váha (kg) _____
Výkon (kw) _____ Maximální rychlost (km/h) _____
- Uveďte další detaily vztahující se k provozovním aktivitám:
Celkový počet závodů ke dni podpisu _____
Plánovaný počet závodů v kalendářním roce _____
Počet hodin věnovaných aktivitě za týden _____
- Používáte nějaké bezpečnostní zařízení? ANO NE
Pokud ANO, uveďte jaké bezpečnostní zařízení používáte _____

Doplňující údaje:

PROHLÁŠENÍ: Prohláším, že výše uvedené informace jsou úplné a pravdivé. Jsem si vědom/a, že neúplné nebo nepravdivé odpovědi mohou mít ve smyslu ustanovení § 23 a § 24 zákona č. 37/2004 Sb., o pojištění smlouvě, ve znění pozdějších předpisů, a Všeobecných pojistných podmínkách pro životní pojištění platných pro danou pojišťovnu smlouvu, kterou je pojištěný pojištěn, za následek zejména odstoupení od smlouvy ze strany pojišťovny nebo snížení či odmítnutí plnění v případě pojistné události. Veškeré změny oproti výše uvedeným údajům je nutné bez prodlení písemně oznámit pojišťovně.

V	Podpis pojištěného (případně zákonného zástupce)	Podpis zástupce AEGON
Dne		

Tatožnost pojištěného byla před podpisem dotazníku ověřena zástupcem poštovního úřadu de platného průkazu totožnosti. Pojištětel je oprávněn požadovat úřední ověření totožnosti pojištěného.

Zdroj: interní materiály

Příloha D: speciální otázky pro létání a prohlášení

Speciální otázky pro létání a prohlášení					
Pojistěný					
Titul před jménem		Jméno		Firmovní	
Titul za jménem		Rodné příjmení		Účastník je ☐ žena ☐ muž	
Rodné číslo		Datum narození		Místo narození	
Typ průkazu (OP/PAS)		Číslo průkazu		Datum vydání průkazu	
Trvalé bydliště		Ulice (místo a číslo)		PSČ	
				Místo (pošta)	
Speciální otázky pro létání					
Doplňující údaje uveďte do níže uvedeného pole. Doplňující odpovědi označte vložky číselní příslušné otázky					
1. Od kdy provozujete sportovní aktivity v oblasti letectví uveďte rok, případně měsíc - příběžně					
2. Jste registrován/a v některém ze sportovních klubů? Pokud ANO, uveďte název klubu, kde jste registrován/a ☐ ANO ☐ NE Členem klubu jste od (rok, případně měsíc - příběžně) _____					
3. Získal/a jste v letectví nějakou kvalifikaci? Pokud ANO, přiložte kopii průkazu/licence a uveďte jaké kvalifikace jste v letectví získal/a _____ ☐ ANO ☐ NE datum vydání průkazu/licence: _____ Byl Vám někdy průkaz/licence odebrán? Pokud ANO, uveďte důvod _____ ☐ ANO ☐ NE a rok odebrání: _____					
4. Staly se Vám někdy nehody/úrazy vztahující se k aktivě létání? Pokud ANO, uveďte počet nehod _____ ☐ ANO ☐ NE příčiny nehod _____ následky _____					
5. Specifikace sportovní aktivity (musí být zvolena alespoň jedna možnost) ☐ liniové letadlo ☐ ultra-light ☐ kluzák/větroň ☐ zemědělské letadlo ☐ rogalo ☐ paragliding ☐ vojenské letadlo ☐ balón/vzducholod ☐ vrtulník ☐ motorové rogalo Pro zvolené možnosti uveďte typ letadla a motoru					
6. Létáte se zvláštním padákem? ☐ ANO ☐ NE					
7. Uveďte důvod létání (musí být zvolena alespoň jedna možnost): ☐ hobby/amatér ☐ testové lety ☐ zvláštní lety ☐ vyhlídkové lety ☐ instruktor létání ☐ profesionální létání ☐ obchodní lety ☐ přeprava zboží ☐ vojenské lety ☐ umělecké lety/akrobatické ☐ jiné, prosím uveďte detaily					
8. Uveďte detaily o čtenosti letů: Počet letových hodin za rok (letadlo, vrtulník, ultra-light, motor, rogalo, apod.) _____ Počet letů za rok (rogalo, paragliding) _____ Počet seskoků (padák) _____ Odhad letů/letových hodin/seskoků pro příští rok _____					
Doplňující údaje:					
<p>PROHLÁŠENÍ Prohlašuji, že výše uvedené informace jsou úplné a pravdivé. Jsem si vědom/a, že neúplné nebo nepravdivé odpovědi mohou mít ve smyslu ustanovení § 23 a § 24 zákona č. 37/2004 Sb., o pojištění smlouv, ve znění pozdějších předpisů, a všeobecných pojistných podmínek pro zvláštní pojištění průkazy pro účastníky pojištění, za následek zejména odstoupení od smlouvy ze strany pojistitele nebo snížení či odmítnutí plnění v případě pojistné události. Veškeré změny aproti výše uvedeným údajům je nutné bez prodlení písemně oznámit pojistiteli.</p>					
V _____		Podpis pojištěného (případně zřídkomého zástupce)		Podpis zástupce AEGON	
Dne _____					
Tatožnost pojištěného byla před podpisem databázově ověřena zázpisem poštovního de minimis průkazu. Tatožnost: Pojistitel je oprávněn požadovat úřední ověření totožnosti pojištěného.					

Zdroj: interní materiály

Příloha E: speciální otázky pro horolezectví a prohlášení

Speciální otázky pro horolezectví a prohlášení

Pojistěný					
Jméno	Příjmení	Tiž za jménem	Rodné příjmení	Účastník je ☐ žena ☐ muž	
Rodné číslo	Datum narození	Místo narození	Státní příslušnost		
Typ průkazu (ČP/PAŠ)	Číslo průkazu	Datum vydání průkazu	Přetnost průkazu do	Průkaz vydán	
Trvale bydlíš	Úlice (místo a číslo)	PSČ	Místo (pošta)		

Speciální dotazník pro horolezectví

Doplňující údaje uveďte do níže uvedeného pole. Doplňující odpovědi označte vždy číslem příslušné otázky.

- Od kdy provozujete sportovní aktivity v oblasti horolezectví, uveďte rok, případně měsíc - přibližně:
- Jste registrován v některém ze sportovních klubů?
Pokud ANO, uveďte název klubu, kde jste registrován/a: _____ ANO NE
Členem klubu jste od (rok, případně měsíc - přibližně): _____
- Získal/a jste v horolezectví nějakou kvalifikaci?
Pokud ANO, přiložte kopii průkazu/licence a uveďte jaké kvalifikace jste v horolezectví získal/a: _____ ANO NE
datum vydání průkazu/licence: _____
Byl Vám někdy průkaz/licence odebrán?
Pokud ANO, uveďte důvod: _____ ANO NE
a rok odebrání: _____
- Staly se Vám nějaké nehody/úrazy vztahující se k aktivitě horolezectví?
Pokud ANO, uveďte počet nehod: _____ ANO NE
příčiny nehod: _____
následky: _____
- Ve kterých státech sport provozujete?
- Lezení provozujete jako (vždy musí být zvolena jedna varianta)
 hobby/amatér profesionálně na částečný úvazek profesionálně na plný úvazek
- Specifikace sportovní aktivity (musí být zvolena alespoň jedna možnost):
 ledovcové túry trekking skalní lezení lezení po ledovci
 skalpinismus lezení na umělých stěnách solové lezení expedice
 vysokohorská turistika lezení po budovách horolezectví
 jiné, prosím uveďte detaily: _____
- Uveďte stupně náročnosti (dle UIAA - mez horolezecká asociace)
- Způsob provozování aktivity (musí být zvolena alespoň jedna možnost):
 sám s průvodcem s jistěním
 ve skupině bez průvodce bez jistění
- Uveďte počet výstupů v zemi:
- Uveďte maximální dosaženou výšku:
- Je při provozování všech sportovních aktivit dostupná záchranná služba, zdravotnická pomoc nebo nějaké záchranné zařízení?
Pokud ANO, uveďte detaily: _____ ANO NE
- Uveďte jakých výstupů či expedic do výšky 5 000 m jste se zúčastnil/a
- Uveďte jaké výstupy či expedice plánujete v následujícím roce:

Doplňující údaje:

PROHLÁŠENÍ Prohlašuji, že výše uvedené informace jsou úplné a pravdivé. Jsem si vědom/a, že neúplné nebo nepravdivé odpovědi mohou mít ve smyslu ustanovení § 23 a § 24 zákona č. 37/2004 Sb., o pojištění smlouvě, ve znění pozdějších předpisů, a Všeobecných pojištních podmínek pro životní pojištění platných pro danou pojištní smlouvu, kterou je pojištěný pojištěn, za následek zejména odstoupení od smlouvy ze strany pojistitele nebo snížení či odepření plnění v případě pojistné události. Veškeré změny oproti výše uvedeným údajům je nutné bez prodlení písemně oznámit pojistiteli.

V	Podepis pojištěného (případně zákonného zástupce)	Podepis zástupce AEGON
Dne		

*Tatožnost pojištěného byla před podpisem dotazníku ověřena zástupcem pojišťovny dle platného průkazu totožnosti. Pojištěný je oprávněn požadovat úřední ověření totožnosti pojištěného.

Zdroj: interní materiály

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora:	Jana Forejtová
Obor:	EHS
Forma studia:	kombinovaná
Název práce:	Penzijní připojištění a životní pojištění
Rok:	2012
Počet stran textu bez příloh:	72
Celkový počet stran příloh:	5
Počet titulů české literatury a pramenů:	5
Počet titulů zahraniční literatury a pramenů:	0
Počet internetových zdrojů:	23
Vedoucí práce:	Doc. Jarmila Radová